

شماره پنجم

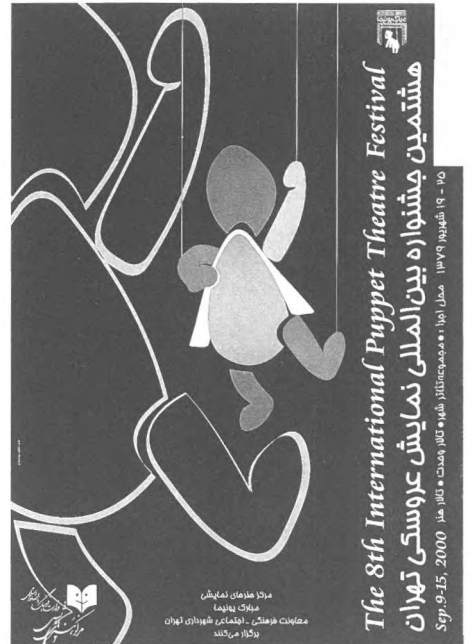
N
A
M
A
Y
E
S

هشتمین جشنواره بین المللی
نمایش عروسکی تهران
۱۹ تا ۲۵ شهریور

The 8th International
Puppet Theatre Festival
September 9 - 15 , 2000

H

نمایش

N A M A Y E S H

ویژه هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی

تهران - ۱۹ تا ۲۵ شهریور ۱۳۷۹

□ سردبیر	: لاله تقیان
□ طراح و مدیر فنی	: انوشیروان میرزائی کوچکسرائی
□ حروف‌نگار	: فرزانه سرمدی
□ صفحه‌آرا	: امیر شهیدی یکتا
□ طرح جلد	: الهام معظمی
□ عکاس	: فتانه دادخواه - حجت ترصدی
□ لیتوگرافی رنگی	: جهاد دانشگاهی (واحد هنر)
□ چاپ رنگی	: چاپ نخسین
□ چاپ متن	: انتشارات نمایش
□ همکاران	: رحمت امینی - علی اصغر دشتی، ایمان ذوقی، وحید ترحمی مقدم جواد تولمی، سهیل خداپرستی، اختر اعتمادی

مقالات منتشره الزاماً نظرات مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیست. نقل مطالب و عکسها با ذکر مأخذ آزاد است. «نمایش» در چاپ و ویرایش مقالات و مطالب وارده مختار است. مقالات رسیده به هیجوجه مسترد نخواهد شد. نشریه‌ای از: کمیته انتشارات هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی
نشانی: خیابان حافظ، خیابان استاد شهریار (ارغم)، تالار وحدت، انتشارات نمایش، تلفن ۶۷۰۸۸۶۱ و ۶۷۰۵۱۰۱

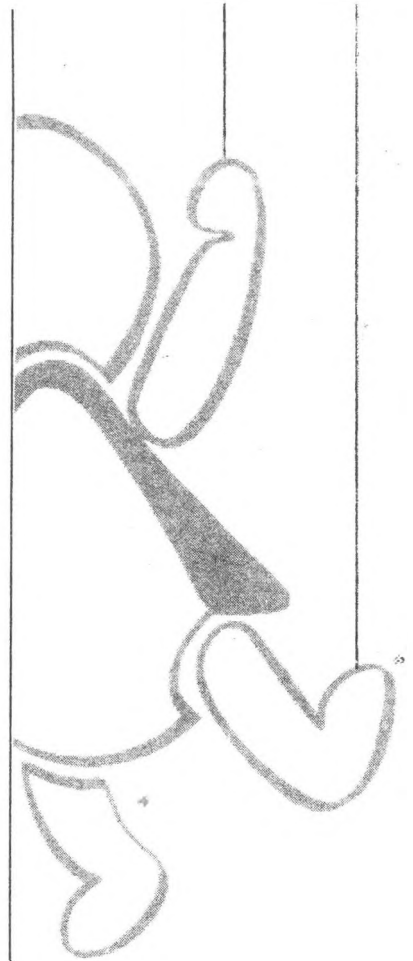
مردم به کجا می روند

امروز سالن‌های نمایش هشتمین جشنواره بین‌المللی تئاتر تهران با جمعیتی چند برابر ظرفیت سالن‌ها مواجه شد و مسئولین سالن‌ها ناچار با عذرخواهی از گروه کثیر علاقه‌مندان نتوانستند امکان دیدار از نمایش‌ها را برای تمامی متقاضیان فراهم کنند و مسئولان جشنواره حتی با تقاضاهای کتبی مردم برای تمدید برنامه‌ها مواجه شده‌اند که امکان آن در حال بررسی است. اینگونه استقبال از «تئاتر» برای کارگزاران جشنواره تازگی ندارد و عموماً در جشنواره‌ها با چنین صحنه‌هایی مواجه هستیم. اما همچنین باید گفت که دیدن چهره‌های مشتاق مردم که در پشت درهای بسته سالن‌ها مانده‌اند بیش از آنکه خوشحال‌کننده باشد، تأسف‌آور است، چرا که می‌بینیم مردم چگونه با این هنر در ارتباط‌اند و نیاز فرهنگی آنان بسیار بیشتر از آن است که ما امکان عرضه آن را داریم. چرا که کمبود سالن نمایش، بودجه محدود و بسیاری مشکلات اجرایی مانع از گسترش تئاتر در حد نیاز جامعه ما است. و این هشدار است برای مسئولان فرهنگی کشور که اگر آن درهای بسته باز نشود، مردم به کجا خواهند رفت؟

همواره این نکته قابل تعمق است که مردم کشور ما یا دست کم شهر ما، شهری با بیش از ده میلیون جمعیت باید با کدام امکانات فرهنگی و به ویژه بخش تئاتر پاسخ نیازهایشان را بگیرند؟

ما در میان ازدحام مردم برای دیدن نمایش چهره کودکانی را دیدیم که امیدشان به یأس بدل شده بود و والدینی را که نتوانسته بودند فرزندشان را با دیدن یک نمایش خوشحال کنند. ما همچنین در سالن‌هایی که نمایش برای کودکان تا ۵ سال نشان می‌دادند، تماشاگرانی را دیدیم که بیش از بیست سال سن داشتند، اما سرخوش و شوقمند از این که توانسته‌اند به سالن راه یابند و نمایشی ببینند. چون همواره چنین فرصتی را به دست نمی‌آورند. نیاز مردم دیگر سن و سال نمی‌شناسد!

آرزو می‌کنیم مسئولان فرهنگی کشور نیز این صحنه‌ها را تنها به حساب استقبال از برنامه‌ها نگذارند. بلکه بیشتر به کمبودها و احتیاجات فرهنگی مردم بیاندیشند. آیا واقعاً نمی‌توان در هر محله در تهران سالن کوچک تئاتری برای مردم تدارک دید؟ آیا نمی‌توان جوانان این ملک را به دیدار «هنر» دعوت کرد که به آنان می‌آموزد، اندیشه و تفکر و تخیل‌شان را تقویت می‌کند و به عنوان سالم‌ترین تفریح اوقات فراغت‌شان را پر می‌کند؟

در این شماره می‌خوانیم

- ۳ مردم به کجا می‌روند؟
- ۴ رنگ و نور در صلح سبز
- ۵ علی‌بابا بین‌المللی است
- ۷ قراردادها را به هم می‌ریزیم
- ۸ چیزی به این نام وجود ندارد
- ۹ فرصت بیشتر امکان بهتر
- ۱۰ دنیای رازآلود عروسک‌ها
- ۱۱ دو سال زمستان...
- ۱۲ موجودی مستقل - روحی رموز
- ۱۳ هفت‌خوان رستم در خیابان
- ۱۴ احترام به استادی که...
- ۱۵ اخبار جشنواره
- ۱۶ گزارش همایش جشنواره
- ۱۷ معرفی گروه‌ها
- ۱۹ آمار کیفیت نمایش‌ها
- ۲۱ بخش انگلیسی

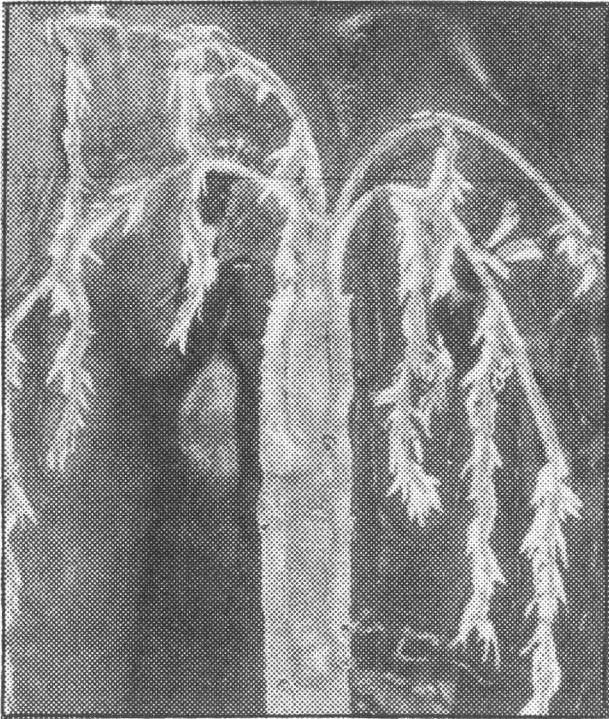
◀ «رنگ و نور در صلح سبز»

نگاهی به نمایش جنگ سیاه صلح سبز نوشته و کار فردوس حاجیان

زبان تصویر زبان مشترک تمام هنرهاست، چرا که اگر موسیقی را هم در نظر بگیریم ما با شنیدن آن در ذهنمان تصاویری را می‌سازیم و آن تصاویر در واقع مکمل یک اثر موسیقایی هستند. در اجرای تئاتر مخصوصاً در سال‌های اخیر به دلیل ارتباطات و جهانی شدن هر چه بهتر هنر نمایش زبان تصویری فراتر از زبان گفتاری رفته و سعی در برقراری ارتباط با جهان اطراف دارد.

نمایش «جنگ سیاه، صلح سبز» دقیقاً به خاطر جهانی بودن و موضوعی که در دل خود دارد از این زبان استفاده می‌کند نه زبان دیالوگ و گفتار. این انتخاب و استفاده، از شناخت خالق اثر نسبت به آن ناشی می‌شود. در عصری که همه جا صحبت از صلح و توسعه است، و شعارهای ژرورنالیستی و سیاسی فراوانی در این زمینه داده می‌شود، هنرمند هم می‌تواند جای خود را در این تئوری جهانی پیدا کند و از طریق زبان هنر از صلح و توسعه بگوید. در کنار صلح سیاسی و آشتی انسانی، صلح طبیعت و آشتی انسان و طبیعت مبحث گسترده دیگری است که طرفداران محیط زیست به کرات از آن سخن می‌گویند. یعنی فراهم کردن فرهنگ حفظ محیط زیست، نابود کردن یک فرهنگ غلط و جا افتاده، یعنی آن نوع از فرهنگ که در آن محیط زیست با بی‌اعتنایی روبرو می‌شود. این مهم هم اکنون در سراسر دنیا حتی برای سیاستمداران هم ارزشی خاص و قابل توجه پیدا کرد.

حال انتقال اینگونه مباحث و فراهم کردن زمینه‌های فرهنگی تا رسیدن به یک

رنگ و موسیقی تصویر ساخت، کارگردان در حد فضا سازی می‌ماند و به مرحله بعد از فضا سازی یعنی قراردادن آن فضا سازی‌ها در قالب تصاویر جذاب و ماندگار و معنادار نمی‌رسد. و این نکته‌ای است که از ارزش واقعی اثر تا حدودی می‌کاهد. عروسک‌گردان‌ها در جان بخشیدن به عروسک‌ها همان فضا سازی‌های ابتدایی را که مرحله اول کار با عروسک‌ها و نمایش است رعایت می‌کنند، ولی به مهارت کافی نمی‌رسند.

اینگونه به نظر می‌آید که گروه اجرایی مخصوصاً در کارگردانی و عروسک‌گردانی نیاز به زمان بیشتری دارند تا به مرحله خلاقیت‌های لحظه‌ای برسند. این خلاقیت‌های لحظه‌ای که لحظات ناب و موجز نمایش را در برمی‌گیرد، غیرممکن نیست چرا که گروه میزان خلاقیت خود را در انتخاب موضوع، طراحی و موسیقی به اثبات می‌رساند. در مجموع باید گفت این نمایش یک نمایش عروسکی برای مخاطب امروز جهان است. نمایشی که رنگ و نور از آشتی انسان و طبیعت می‌گویند. ■

فرهنگ حافظ محیط زیست، بایستی از سنین کودکی آغاز شود و در این میان نمایش از بهترین ابزار برای انتقال این معنا است. نمایش «جنگ سیاه، صلح سبز» به خوبی از عهده این مهم برمی‌آید. صحنه‌ای جذاب و دیدنی که با زبان تصویری کودکانه که حتی برای بزرگسالان جذاب و وجدآور است نمایش را به طرف یک اثر ماندگار و تأثیر گذار در ذهن مخاطب مخصوصاً مخاطب کودک می‌کشاند. این نمایش برعکس نمایش‌های دیگری که برای کودکان اجرا می‌شود از شعار و انتقال معانی کلیشه‌ای پرهیز می‌کند و به یک آموزش غیر مستقیم دست می‌زند. مخاطب کودکش را به کنجکاوی وامی‌دارد و اندیشه‌ای مدرن و امروزی را برایش بازگو می‌کند. شکل و شیوه اجرایی انتخاب شده توسط کارگردان جذابیت‌های کافی بصری دارد که طراحان صحنه و عروسک به خوبی در خدمت این مهم قرار می‌گیرند و از اینجا به بعد صحنه و عروسک می‌ماند و کارگردان و عروسک‌گردان، که به هر دلیل نوعی ناپختگی در این بخش دیده می‌شود. در صحنه‌ای که می‌توان با اشکال هندسی، نور و

علی بابا بین المللی است

گفتگو با اردشیر کشاورزی کارگردان نمایش "علی بابا"

● فعلاً صحنه اول اینطوری شده و صحنه‌های بعدی به وسیله یک سری دیالوگ اجرا می‌شود که بعد در فرصت مناسب به هدف می‌رسیم. در نحوه اجرا من عروسک را مسطح گرفتم و برای این که بهتر متوجه بشوید شبیه عروسک‌های لوبیای سحرآمیز است. به صورت تئاتر سیاه کار می‌شود یعنی عروسک‌گردان‌ها پشت عروسک هستند و دیده نمی‌شوند و با نورپردازی فسفری درخشان شکل و جلوه‌ای خاص می‌یابند.

● این نمایش کلاً چند عروسک و چند عروسک‌گردان دارد؟

اردشیر کشاورزی: این کار نزدیک ۲۶ عروسک دارد در واقع ۲۶ شخصیت دارد. ۷-۸ تا عروسک اصلی هستند و ۲۶ گرداننده عروسک نیز داریم که با تمام این افراد کل نمایش پیش می‌رود. مثلاً یک اسب را ۵ نفر می‌گردانند.

● ظاهراً این متن از متون ادبیات کلاسیک

● از قرار معلوم این نمایش قرار بود که ۲ سال قبل در هفتمین جشنواره به مرحله اجرا برسد حال که این کار به صحنه می‌رود در مورد اجرای این نمایش توضیح دهید؟

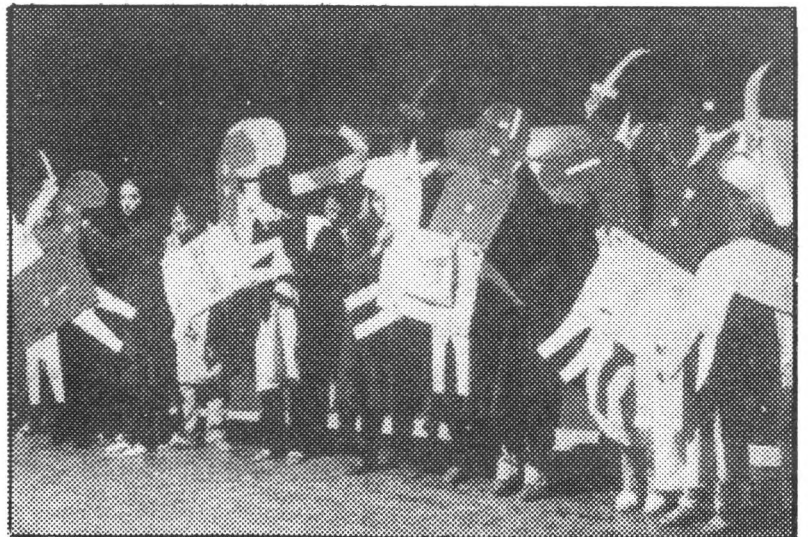
اردشیر کشاورزی: داستان برداشتی از ادبیات کلاسیک و باستانی است که البته من برداشتی خاص را برای نمایش عروسکی آماده کردم. طرح خاصی را از داستان در ذهن داشتم با عروسک‌هایی مدرن و مسطح و این طرح را صحنه به صحنه برای آقای ذوالفقاری گفتم و ایشان نیز متن اولیه‌ای تهیه کردند و بعد برای اجرای اصلی به صورت شعر آنرا دوباره بازنویسی کردیم. در مورد نحوه اجرای ما می‌خواهیم حالتی اپرا مانند باشد، به دلیل اینکه از ابتدا با آوازهای مناسب شروع بشود و تا پایان پیش برود ولی متأسفانه احتمالاً برای جشنواره این فرصت را نخواهیم داشت چون این کار بسیار وقت‌گیر است و یک همکاری نزدیک با آهنگساز لازم دارد ولی

عربی اقتباس شده است. آیا با بافت ایرانی این کار اجرا می‌شود؟

اردشیر کشاورزی: این قصه از آن و قصه‌های بین‌المللی عربی است قصه‌ای جذاب است. که هر کجا می‌تواند اتفاق بیافتد. منتهی ما سبک کار و زمانه را همان زمان‌های عرب گرفته‌ایم. یعنی ایرانی نمی‌تواند باشد. و این قصه در یک کشور عربی اتفاق می‌افتد. البته این یک قصه تخیلی است.

● کار گروه‌های حرفه‌ای عروسکی را در کنار گروه‌هایی که از خارج میهمان این جشنواره هستند چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اردشیر کشاورزی: به نظر من فرصت بسیار خوبی است. چون در جشنواره بیشتر شرکت کنندگان همین را اظهار می‌کردند که ما از ایران نمایشی ندیدیم و هر چه دیدیم نمایش‌هایی است از آماتورها و از افراد حرفه‌ای کاری ندیدیم در نه. به امسال جواب آنها داده می‌شود یعنی در واقع امسال اکثر هنرمندانی که حرفه‌ای هستند کار دارند آقای غریب پور، خانم جدیکار و من همه دارند کار می‌کنند و یک فرصت خوبی است تا محکی هم زده شود که اینها که حرفه‌ای هستند در چه سطحی کار می‌کنند و در مقایسه با کشورهای دیگر که آمدند کارشان در چه سطح و مقامی است و از نظر من جشنواره هشتم بسیار

اخبار جشنواره

نتوانسته از فضای موجود بهره مناسب ببرد، وی ادامه داد که طراحی صحنه نمایش مطلوب به نظر نمی‌رسد.

سپس حسن وارسته دیگر منتقد جشنواره درباره استفاده منطقی از گونه نمایش‌های عروسکی و اینکه در به اجرا در آوردن نمایشنامه‌ها به ویژه نمایشنامه فولکوریک کارگردان می‌بایست در گونه اجرای نمایش عروسکی، ساخت و انتخاب آن دقت لازم و کافی به خرج دهد.

نادعلی کارگردان چولی قیزک در مقام دفاع گفت: من نمایش را برای مقطع سنی نوجوان به بالا آماده نموده‌ام به همین دلیل سعی نموده‌ام تا از شیوه نمایش عروسکی انگشتی به گونه مناسبی بهره ببرم حتی در طراحی و ساخت عروسک‌ها سعی کردم که آنها را به نوعی نامتناسب بسازم.

وارسته به استفاده مطلوب نمایش عروسکی بدون پاروان اشاره نموده گفت شما مقطع سنی نوجوانان را مد نظر قرار داده‌اید، اما ریتم کش‌دار قصه و اصل ماجرای نمایش و همینطور نحوه عروسک‌گردانی با مخاطب مورد نظر شما تناسب ندارد.

احمدزاده پیرو صحبت وارسته به قصه چولی قیزک که قصه‌ای فرهنگی و حتی فلسفی است تأکید نمود که به دلیل اجرای ناقص آن طور که باید و شاید به تماشاگر منتقل نشد.

جلسه نقد و بررسی نمایش چولی قیزک با پرسش و پاسخ تماشاگر و کارگردان به انتها رسید.

اجرای مجدد شیرزاد خان

در شماره قبل اطلاع دادیم که نمایش کودک غریب اجرا نخواهد شد و امروز دبیرخانه جشنواره اعلام کرد که به جای این نمایش، در روز چهارشنبه ۲۳ شهریور (امروز) نمایش "شیرزاد خان" به کارگردانی آفرین سمنانی اجرا خواهد شد. ■

یک نقد آزاد از یک تماشاچی بی‌طرف

کار خروس بلا نقاط ضعف و قوت‌های متعددی داشت، نقاط قوت کار را می‌شد در بازی زیبا و روان بازیگر نمایش و نیز تنوع رنگ‌ها در دکور و لباس، نورپردازی مناسب و هماهنگی و هم‌خوانی دکور و لباس و عروسک دانست، تغییر تیپ‌های بازیگر و ارائه شخصیت‌های متفاوت جذاب بود، کودک در لحظات ورود بازیگر با چهره‌ای متفاوت ذوق زده می‌شد، و جیغ می‌کشید، در بخش‌هایی می‌خندید و حرکات ریتمیک برایش جالب بود.

وقتی آشپز با شکل و هیئت چینی با همان طرز لباس و حرکات وارد می‌شد کودک را به دنیا دیگری می‌برد، دنیایی که برای او جالب و دوست داشتی بود اما آنچه کودک را در این نمایش خسته می‌کرد و از فضای کار دور می‌ساخت حضور عروسک در موقعیتی غیرقابل قبول برای کودک بود، عروسک‌ها تا زمانی که از قاب تعیین شده که همان قصر پادشاه بود بیرون نمی‌آمدند واقعی و پذیرفته شده بودند، اما زمانی که بیرون از این قاب و در دستان بازیگر و جلوی روی آنها حرف می‌زد و بازی می‌کرد، کودک را دچار دودلی می‌ساخت و این ذهنیت ایجاد می‌شد که قصد فریب او را داشته‌اند و اینها فقط یک بازی است. و نیز تأکیدهای سیاسی و فضاهای سیاسی کار برای کودک قابل فهم و درک نبود و ارتباط برقرار نمی‌شد.

گرچه کار دارای نقاط ضعف بود اما با وجود نقاط قوت کار، کار به یک کار دوست داشتی برای کودکان تبدیل شده بود و احساس لذت در آنها باقی می‌ماند.

۱. طاهری

جلسه نقد و بررسی نمایش چولی قیزک در ابتدای جلسه علیرضا احمدزاده به وضعیت سالن قشقای و چگونگی استفاده از این سالن اشاره کرد و اضافه کرد: کارگردان

موقعیت خوبی است. هم خود دست‌اندرکاران عروسکی متوجه می‌شوند هم گروه‌های عروسکی. البته نمی‌خواهم گله بکنم از اینکه ما خیلی دیر شروع کردیم ولی مسئولین واقعاً بایستی یک برنامه‌ریزی درستی برای انشاءاله جشنواره بعدی داشته باشند که اینطور هول هولکی و ۲۰ روز مانده به جشنواره کار نکنیم. کاری که چیزی در حدود ۲۷ عروسک و ۲۲ گرداننده عروسک دارد و با ۱۵ صحنه متفاوت و دکور و نورپردازی، واقعاً حیف است.

● با توجه به اینکه عضو یونیم هستم و این نیز هشتمین جشنواره است که در حال برگزاری آن هستیم چه برنامه‌هایی را در بخش آموزش در نظر گرفته‌اید آیا قصد دارید که به طور مستمر اینکار را ادامه بدهید یا باز ما باید منتظر بمانیم تا چند جشنواره دیگر شاهد کاری از شما باشیم.

اردشیر کشاورزی: خوشبختانه یک تصمیم مهمی گرفته‌ام و آن اینکه بعد از این جشنواره یک گروه حرفه‌ای راه بیاندام یعنی خودم و ۵ نفر از اعضا گروه شبانه روز شروع می‌کنیم به کار، به صورت خصوصی، و کاری هم نداریم به اینکه حالا جشنواره‌ای هست یا نه. سالنی هست یا نیست من برنامه‌ریزی آنرا کرده‌ام و مطمئن باشید که حداقل می‌توانم بگویم که در سال ۲ کار را با آن گروه انجام خواهیم داد.

● در بخش آموزش به جوانان چه می‌گوئید؟ چون ما در حال برگزاری هشتمین دوره جشنواره هستیم و شاهد آنیم که حفره عمیقی بین گروه‌های حرفه‌ای و گروه‌های آماتور وجود دارد؟

اردشیر کشاورزی: اینجا تصمیمات من خیلی مهم نیست. جاهایی که از من بخواهند می‌روم تدریس می‌کنم و یاد می‌دهم. الان من دانشگاه تهران و دانشکده صدا و سیما آنطور که دلم می‌خواهد به بچه‌ها درس می‌دهم در جاهای دیگر باید دست‌اندرکاران این کار را بکنند و از ما دعوت کنند. ■

قرار دادها را به هم می‌ریزیم

گفتگو با مریم کاظمی کارگردان نمایش «در برج عقرب»

● خانم کاظمی در ابتدا بفرمائید ضرورت اجرای تئاتر عروسکی در هر کشوری چیست؟

مریم کاظمی: به جای اینکه بدانیم ضرورتش چیست بیایید ببینیم خودش چه می‌باشد و چه تأثیری می‌گذارد. در همه ما نیاز به بازسازی دنیای واقعی اطرافمان از کودکی وجود داشته است که به وسیله آن می‌توانیم پالایشی در احساسمان به وجود بیاوریم. جذابیتی مسحور کننده همواره با آن بوده است. تئاتر عروسکی می‌تواند مدیومی عینی برای به تصویر کشیدن ذهن باشد، برای انتقال به روی افکار برای اینکه به درونی‌ترین آرزوهای مان برگردیم و خیلی ساده لذت ببریم. اگر با بی‌حالی و تردید نگاه کنیم فقط به ضرورت‌ها می‌رسیم و از لحظه‌های لطف و زیبایی در نمایش عروسکی دور می‌مانیم.

● آیا جشنواره پیشین توانست تأثیری بر روند نمایش عروسکی کشور داشته باشد یا خیر؟

مریم کاظمی: این مسلم است که جشنواره‌ها بی‌تأثیر نیستند ولی به تدریج که از برگزاری آن می‌گذرد کم‌رنگ می‌شوند. اگر به روند اجراهای عروسکی در طول جشنواره توجه کنیم، به نظر می‌آید که مشکل ایده و تکنیک نداریم ولی به دلایل ظاهراً پنهان ولی برای جوینده آشکار کمتر جسارت کرده و دست به خطر می‌زنیم. مخاطب اکثر نمایش‌های عروسکی کودکان هستند که به روال جا افتاده و عادی خود در طی سال‌ها آن را ادامه می‌دهند، موضوعات کهنه با قالب نو و گاهی موضوعات نو با قالب کهنه عرضه

می‌شود. رقابت کمتر اتفاق می‌افتد. در جشنواره‌ها تعداد کار برای مخاطب بزرگسال بیشتر است ولی به دلیل عمومیت نیافتن آن، فعالیت و پویایی آن متوقف شده و فرصت اینکه با تماشاگر غیر کودک هم برخورد کرده و به مرور پالوده شود را کمتر می‌یابد.

● جایگاه نمایشنامه‌نویسی عروسکی در بین نمایشنامه‌نویسان کشور ما کجاست؟
مریم کاظمی: تا ضرورت آن به وجود نیاید نمایشنامه‌نویسان ما نمایش عروسکی نمی‌نویسند، ولی خیلی خوب است که گوشه چشمی هم به مقوله عروسکی داشته باشند. نویسندگانی که با گروه‌های ثابت کار می‌کنند

می‌توانند سهم به سزایی در خلاقیت گروهی داشته باشند و در کنار ابداع طرح‌ها و ایده‌های بکر عروسکی می‌توان از متون دیگر نمایشی هم برای استفاده از امکانات عروسکی استفاده کرد. به خاطر اینکه نمایش عروسکی یا استفاده از عروسک در یک اجرای تئاتری قابلیت‌های عملی و کاربردی به بازیگران، کارگردان‌ها، صحنه پردازان و دیگر تخصص‌های تئاتری می‌دهد که بیان احساس را با استفاده از راه‌های بشمار گسترش داد و امکانات جدید کشف کرد. باید بپذیریم که عروسک به هر شکل و ساختی چیزی بیرون از ماست که به وسیله ما روح می‌یابد و توجه به او ما را از خودمان دور می‌کند و این تمرکز و رها شدن از خود بسیار برای گروه‌های تئاتر مفید است.

● به نظر شما مسئولین و هنرمندان تئاتر چه ترفندهایی را باید بیاندیشند تا سلیقه مخاطبان تئاتر به سوی نمایش عروسکی هدایت کنند؟

مریم کاظمی: همان سیاست‌ها و ترفندهایی که احتمالاً برای تئاتر زنده به کار می‌رود. امکانات اجرای نمایش‌های عروسکی با مخاطبین عام درست مثل نمایش زنده، تبلیغات تشویق‌آمیز برای واداشتن گروه‌ها به کارهای متنوع و آشنایی مردم با انواع نمایش‌های عروسکی و برخورد سلیقه‌ها، داشتن سالن‌های مناسب و ارائه کارهای تجربی در کنار کارهای رپر توار کلاسیک.

● نمایش‌های عروسکی سنتی کشور خودمان تا چه حد ویژگی تبدیل شدن به

«چیزی به این نام وجود ندارد»

گفتگو با سرگل اسلامیان کارگردان نمایش سمفونی مردگان

■ به نظر شما ضرورت اجرای تئاتر

عروسکی چیست؟

■ به نظر شما آیا جشنواره بین‌المللی دو سال پیش با حضور گروه‌های متعدد خارجی توانست در روند رشد و تکامل تئاتر کشور ما مؤثر واقع شود؟

□ تنها با حضور گروه‌های خارجی هر دو سال یک بار نمی‌توان انتظار تحول و رشد تئاتر عروسکی را داشت. تکامل هر چیز

□ تئاتر عروسکی تنها یکی از شیوه‌های برقراری ارتباط با مخاطب است و تفکیک نمودن آن از باقی فرم‌های نمایشی بی‌معنی است. آنچه ضرورت اجرای تئاتر زنده محسوب می‌شود همان ضرورت اجرای تئاتر عروسکی است.

نمایش‌های عروسکی جهانی را دارد؟

مریم کاظمی: نوع نگاه به آن باید ویژگی داشته باشد. قبل از فکر کردن به جهانی شدن به این بیندیشیم که این نمایش سنتی در کشور خودمان و برای خود ما چقدر شناخته شده است و تا چه حد برای بودن، کار کردن، تغییر کردن و رشد آن در داخل کشور تلاش می‌شود. با کار مداوم است که روزنه‌های نو کشف می‌شود، اگر وجود آن برای ما حقیقی شود طبعاً انسان مدرن امروز و نمایشگران عروسکی جدید با ذهنیت و نوآوری که دارند می‌توانند از قالب کهنه، شکل نو و فکر نو بسازند.

● میزان اهمیت آموزش در تئاتر عروسکی خصوصاً در دانشکده‌های تئاتر ما تا چه میزان است؟

مریم کاظمی: کسی نمی‌تواند منکر نقش آموزش در هر زمینه‌ای بشود. ولی آموزش هیچکس را هنرمند نمی‌کند. آنچه من تا کنون دیده‌ام کار گروهی و نظمی است که در میان گروه‌های عروسکی وجود دارد. آموزش تئوری آسان است ولی آموزش یک نمایشگر عروسکی فعال، پویا و متمرکز در هیچ دانشکده‌ای شکل نمی‌گیرد. کار مداوم در گروه‌های ثابت و با نظم ویژه آن را تکمیل می‌کند و باعث پرورش تخیل و تکامل شخصیت هنری و حتی شخصی هنرمند می‌گردد.

● کمی درباره نمایش «در برج عقرب» توضیح دهید.

مریم کاظمی: متن نمایش سایه در برج عقرب نوشته آقای محمد چرمشیر است. ساز و کار این نمایش استفاده از عروسک‌های سایه و بازیگر زنده است. در بخش‌هایی از نمایش وارد خواب یک دختر می‌شویم و قراردادهای زندگی را بهم می‌ریزیم. این نمایش بدون کلام است و موسیقی نقش عمده‌ای در اجرای آن دارد. ■

■ تئاتر عروسکی دانشجویی چه ویژگی‌هایی دارد؟

□ ویژگی خاص این نوع تئاتر خلاقیت، حسارت و امکان تجربه‌اندوزی آن است.

■ به نظر شما ضعف تکنیک در تئاتر عروسکی ما از چه ناشی می‌شود؟

□ از عدم توجه مسئولین و دسترسی نداشتن به منابع عروسکی جهان

■ به نظر شما نمایشنامه‌نویسی عروسکی در بین نمایشنامه‌نویسان کشور ما از چه جایگاهی برخوردار است؟

□ متأسفانه در حال حاضر چیزی به این

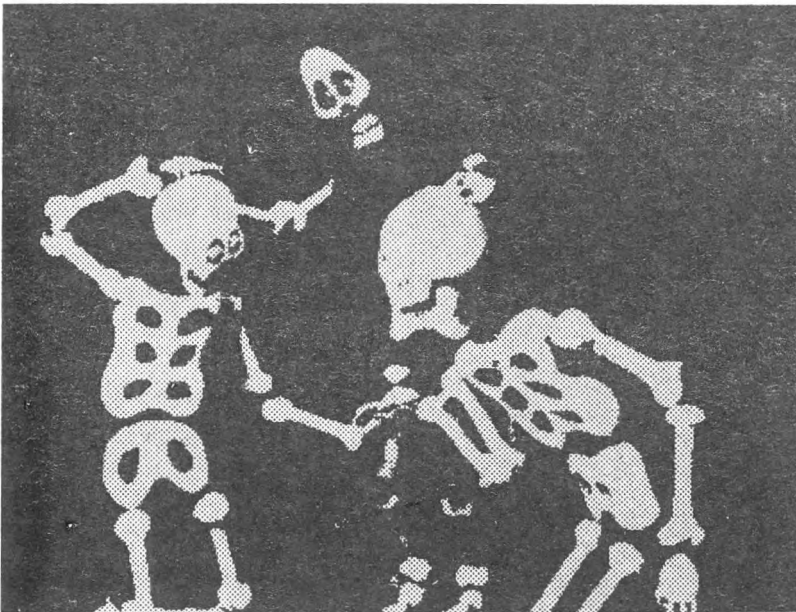
مستلزم توجه و حمایت مادی می‌باشد.

■ سطح آموزش در گرایش تئاتر عروسکی دانشکده‌های تئاتری را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

□ متأسفانه به هیچ وجه رضایت بخش نیست چراکه هنوز به تئاتر عروسکی به دیده‌ی یک علم نگریسته نمی‌شود.

■ در پایان اگر مطلب خاصی را لازم می‌دانید، بفرمایید؟

□ امیدوارم به این هنر جدی‌تر نگریسته شود و به برگزاری دو سال یک بار جشنواره عروسکی محدود نشود. ■

فرصت بیشتر امکان بهتر

گفتگو با سیمین امیریان نویسنده نمایش "دریاچه قو"

است. پاسخ‌گویی به این سئوالات و بسیاری از موارد دیگر راه را بر هنرمندان این رشته هموار می‌نماید. البته برای دستیابی به چگونگی اصول و فنون نمایشنامه‌نویسی عروسکی، راه زیادی در پیش رو داریم. قدم‌های اولیه در تدوین اصول برداشته نشده است.

● ارتباط "دریاچه قو" چایکوفسکی و متن شما در چیست؟

امیریان: چایکوفسکی (۱۸۹۳-۱۸۴۰م) آهنگساز معروف روسی، بالت دریاچه قو را در سال ۱۸۷۱ طراحی کرد. اما بیشتر این بالت وقتی که چایکوفسکی به دعوت "سن سانس" آهنگساز معروف فرانسوی به پاریس رفته بود تصنیف شد و در واقع بیش از همه بالت معروف "سیلویا از لئودلیب" در تصنیف دریاچه قو به او کمک کرد.

در سال ۱۸۶۱ دریاچه قو به پایان رسید. اما چایکوفسکی خود هیچ وقت بالت آنرا ندید و برای اولین بار دو سال بعد از مرگش بر روی صحنه رفت. همانطور که می‌دانید موسیقی چایکوفسکی سال‌هاست که مورد توجه تمام مردم جهان قرار گرفته و بارها توسط هنرمندان کشورهای مختلف به اجرا در آمده است. این موسیقی همیشه تأثیری عمیق بر روح و جان من می‌گذاشت و دوست داشتم به گونه‌ای دیگر، آنرا دوباره زنده کنم.

● آیا موسیقی چایکوفسکی با طرحی از افسانه آن و اجسامی که به عنوان عروسک بر روی صحنه جان می‌گیرند، می‌توانند عظمت و لذت این کار را بار دیگر به دلها

● جایگاه نمایشنامه‌نویسی عروسکی در بین نمایشنامه‌نویسان ایرانی چگونه است؟
امیریان: در تاریخ نمایش عروسکی، جدایی بین نمایشنامه‌نویسی و نمایش عروسکی، بسیار سخت می‌نماید و معمولاً نمی‌توان به راحتی مرز این دو را مشخص نمود. این دو مقوله پیوسته همراه و همگام با هم و در تداوم یکدیگر شکل گرفته‌اند و توسعه یافته‌اند. نمایشگران عروسکی در ایران بیشتر دوره گرد بودند. وسایل و ابزار آنها بایستی سبک و قابل حمل می‌بود. مثلاً در یک جعبه یا صندوق جا می‌گرفت تا بتوانند با آن سفر کنند. به ایل و عشیره‌ها کوچ می‌کردند و همراه با تغییر مکان خود با توجه به شرایط مردم، احتیاج آنها و فرهنگ‌شان که از آن داستان‌ها ساخته می‌شد، می‌گویم داستان‌ها، چرا اینکه بازیگران نمایش عروسکی از نمایشنامه و یا متن از پیش آماده شده‌ای برای بازی و اجرا استفاده نمی‌کردند. بداهه‌سازی در اجرای اینگونه نمایشنامه‌ها نقش اساسی داشته و کشش و جذابیت یک نمایش بستگی به قدرت خلاقه حضور ذهن و بداهه‌سازی عروسک گردان داشت.

در دوره‌های اخیر هم با توجه به اجراها و متون فراوان نمایش عروسکی از ویژگی‌های شاخص نمایشنامه‌نویسی عروسکی و چگونگی تحولات این آثار منبعی در اختیار نداریم. پاسخ به اینکه اصولاً چرا متن عروسکی می‌نویسیم؟ تفاوت این متون با متن‌های غیر عروسکی در چیست؟ و یا اینکه متون عروسکی دارای چه قواعدی هستند؟ از مباحث عمده و ضروری مبحث عروسکی

بنشانند؟

امیریان: نمایش عروسکی، آنجا که انسان از بیان احساسات و عواطف خود قاصر می‌ماند، به کمک می‌آید پس بهتر است نمایشنامه عروسکی آن نوشته شود. بنابراین متن نمایشنامه عروسکی دریاچه قو با الهام از طرح اولیه افسانه آن و دریافت و درک هم‌آوایی و هم‌احساسی با موسیقی دریاچه قو چایکوفسکی تحریر شده است.

● به نظر شما آیا جشنواره بین‌المللی دو سال پیش توانست در رشد تحول تئاتر عروسکی کشور میسر واقع شود؟

امیریان: جشنواره بین‌المللی تئاتر عروسکی در رشد و تحول هنرمندان تئاتر عروسکی کشور بسیار تأثیرگذار بوده است! چرا اینکه، امکان دیدن نمایش‌های عروسکی، را از کشورهای مختلف جهان را به هنرمند ایرانی می‌دهد، هنرمند عروسکی خود را مقایسه می‌کند، محک می‌زند، تحولات جدید و متفاوت را مشاهده می‌کنند. مسلم است که به رشد هنرمند کمک خواهد کرد. اما، مسئله مهم اینست که این هنرمند با انبوهی از تجربه و خلاقیت، تا دو سال دیگر رها می‌شود. در کجا می‌تواند تجربیات خود را آزمایش کند؟ در کجا و چگونه برای دو سال دیگر و رقابتی جهانی خود را آماده کند؟ ■

دنیای رازآلود عروسک‌های نمایشی

صمد چینی‌فروشان

تا چندی پیش هنر رازآلود به نظر می‌رسید که دست‌یابی به اسرار نهان آن و به طریق اولی، نفوذ به دنیای عجیب و پرفراز آن دشوار می‌نمود. بر پرده‌های سینما و صحنه‌های تئاتر وقایع و حوادثی شکل می‌گرفت که درست به دلیل خصلت اسرارآمیز و خارق‌العاده‌شان، جلب نظر می‌کردند. و دل و هوش از مخاطب می‌ربودند.

نمایش‌های سنتی به ویژه نمایش‌های عروسکی در پس "پرده‌های" (خیمه‌ها و پرده‌های سایه) به نمایش در می‌آمدند که بر تقدس و ارتباط بازی‌دهندگان و عروسک‌ها با دنیای رازآلود خدایان و نیروهای فرازمینی و جنبه‌های آئینی و قدسی این گونه نمایش تأکید می‌گذازد و تماشاگر را به تماشای دنیای اسرارآمیزی دعوت می‌کرد که کشف رازهای آن نه به سادگی ممکن بود و نه عبور از حریم مقدس آنها مطلوب.

تا سالیان سال به غیر از جنبه‌های آئینی این پرده‌داری و ریشه‌های سنتی این رازداری که فقط گروه اندکی را رخصت کشف رازهای آن داده می‌شد، تصور غالب این بود که حفظ اسرار نمایش بر جذابیت کار می‌افزاید و کنجکاوی ارضا نشده تماشاگر بهترین وسیله برای جلب و رونق بازار نمایش است.

اما بعدها به ویژه از دهه‌های پایانی قرن نوزدهم و دهه‌های آغازین قرن حاضر، هم سو با تحولات فلسفی و شناختی، روند رازگشایی از هنرهای نمایشی و تصویری آغاز شد تا تماشاگر بدون حجاب وهم و پندار، با صحنه و هنر و هنرمند مرتبط شود. این رازگشایی خود، سبب ساز تحولات تکنیکی و نوآوری‌های نو به نو در دنیای هنر شد که خواستار و مشوق رابطه دیگرگونه، عمیق‌تر، منطقی‌تر و زمینی‌تر و "انسانی‌تر" با هنر بود. رویکرد غالب در این دوران، تقدس زدایی و توهم زدایی از هنر و تسهیل جریان حیات طبیعی و نفوذ هنر در میان توده‌ها بوده است. از این پس دست‌یابی به رموز هنر، همگانی‌تر و سهل‌تر شد و رشته‌های آموزشی

مراکز تربیتی ویژه‌ای پدید آمد که همه و همه بر جوهره زمینی و خواستگاه انسانی گونه‌های هنری تأکید می‌نهاد.

اما هنر عروسکی همواره رازآلودترین عرصه‌های هنری و قدرتمندترین آنها به لحاظ سطح و عمق نفوذ و ارتباطش با توده‌ها بوده است. به طوریکه آشکار شدن رازهای پنهان در پس خیمه‌ها و پرده‌های قدر و منزلت و تأثیرگذاری انواع سنتی آن علیرغم سادگی ابزار و تکنیک نازل هنری آنها نکاست. هر چند بسیاری از انواع کهن نمایش‌های عروسکی به دلیل ناتوانی در انطباق با موضوعات روز و طرح مسائل مورد علاقه انسان امروز در حال واپس نشینی به اعماق موزه‌ها و صفحات تاریخ نمایش‌های عروسکی بوده‌اند. در این میان رازگشایی شگردهای عروسکی و تلاش‌های گسترده برای هر چه همگانی‌تر شدن این هنر راه را برای طرح مباحث نظری گوناگون هموار کرد که هر یک به سهم خود می‌کوشند تا فاصله میان هنر عروسکی و هنرآموز از یکسو و مخاطب و هنرمند و صحنه نمایش را از سوی دیگر به حداقل رسانند که در این میان تجربیات عمل و آموزه‌های تئوریک و تکنیکی سرگئی ابراتسوف هنرمند روس از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. سرانجام روزی فرا می‌رسد که مبارک-یونینما و کانون نمایشگران عروسکی ایران، وابسته به یونینمای جهانی - با تعدیل نگاه کلان‌نگر جهانی خود به نگاهی بیشتر معطوف نیازهای هنر عروسکی در داخل مرزهای کشور شرایط مساعدی را برای انتقال هر چه عمیق‌تر آموزه‌های تکنیکی و نظری ابراتسوف و نظریه پردازان و نمایشگران عروسکی پس از او به هنرمندان ایرانی فراهم کند. اما با وجود روند رازگشایی از هنرهای نمایشی و تصویری، هنر عروسکی همچنان بر جنبه‌های رازآلودگی خویش اصرار می‌ورزد و این امر به ویژگی‌های ذاتی این هنر و بنیان‌های تکنیکی و زیبایی‌شناختی آن باز

می‌گردد.

نمایش عروسکی اساساً هنری با واسطه است که در آن عروسک میانجی انسان (بازی‌دهنده) و انسان (تماشاگر) است و به همین دلیل نیز نقش عنصر تخیل که پیوندی ناگزیر و گسست‌ناپذیر با رمز و راز دارد در برقراری این ارتباط بسیار بنیادی است.

در نمایش عروسکی بازیگر در قدم نخست به منظور کشف و تخیل نقش، به دلیل حضور عنصر عروسک که می‌تواند هر شیء دست ساخته‌ای باشد، نه از زاویه واقع‌گرایانه - که ویژه تحلیلی نقش در "نمایش بازیگر" است - چاره‌ای جز کاربرد و تخیل ندارد و این آغاز رمزآلودگی و رازآمیزی این هنر در ارتباط با مخاطب است. هنر عروسکی در حقیقت به منظور جلب مشارکت مخاطب در روند حوادث و داستان نمایش، از همان آغاز از قراردادهایی بهره می‌برد که حداکثر قوه تخیل مخاطب از یکسو و نمایشگر را از سوی دیگر در تعاملی دو سویه طلب می‌کند.

مهم‌ترین مرحله آماده سازی نمایش عروسکی پس از شناخت جوانب یک نقش و تجسم آن (که اغلب خیالی و غیر واقعی است) عینی سازی و تجسم بیرونی آن به کمک شیء یا عروسک است که می‌تواند در هیئتی بسیار واقع‌گرایانه عرضه شود. در این مرحله برای دست‌یابی به هماهنگی درست میان ذهن و عمل، تخیل به مثابه عنصر محوری و ساختاری عمل می‌کند به طوریکه دست‌یابی به معنای حرکت بازیگر جز با حذف او و در آمیزی نشانه‌های صحنه‌ای با قوه تخیل ممکن نخواهد بود و از ترکیب این دو عنصر واقعیت‌گریز (حرکت مبتنی بر تخیل صرف) و شیء (نشانه‌های جایگزین واقعیت خیالی) تصاویری ساطع می‌شود که جز به کمک تخیل، پذیرفتنی و قابل فهم نیست. و بدینسان هنر عروسکی همچنان بر راز آلودگی خویش پای می‌فشارد که رمز و راز اصلی بقای آن نیز محسوب می‌شود. ■

◁ دو سال زمستان چند روز بهار

گفتگو با آقای نیما دهقان
کارگردان نمایش "عروس طوقی"

علی اصغر دشتی

فرزندان خود را می‌آورند و از این نمایش‌ها دیدن می‌کنند و تنها یک بهار چند روزه داریم و یک زمستان دو ساله.

● کمی در مورد نمایش "عروس طوقی" توضیح دهید؟

نیما دهقان: داستان نمایش را از دوران کودکی شنیده بودم، طوقی پنبه‌دانه‌ای دارد که می‌خواهد آن را به لباس تبدیل کند و در این میان دچار مسائل گوناگونی می‌شود. من این داستان را به آقای ایرج کله‌جاهی دادم و ایشان این متن را به شکل ریمیک نوشتند و ما آن را به اجرا رساندیم، عروس طوقی یک کار تلفیقی است یعنی ما در نمایش هم بازیگر، هم ماسک، هم عروسک و هم تن پوش داریم و اینها همه با تکیه به امکانات موجود است.

● در پایان اگر صحبتی دارید بفرمائید؟
نیما دهقان: متأسفانه تئاتر عروسکی ما مانند جاده‌ای شده است که به هیچ مدینه فاضله‌ای ختم نمی‌شود و نمی‌داند که به کجا می‌رود، اگر بین آدم‌های تئاتر تفاوت قائل نشود حتماً همه دور هم جمع می‌شوند و کارهای بهتری ارائه می‌دهند اما متأسفانه رقابت ما رقابت سالمی نیست و حسادت نمی‌گذارد موفق شویم. ■

وقتیکه تئاتر عروسکی برای ما مهم نشود هیچگاه به دنبال تکنیک آن نمی‌رویم و بیشتر دنبال تکنیک پول در آوردن در تئاتر عروسکی هستیم.

● حضور استاد راهنما در کنار گروه‌ها چقدر مؤثر است؟

نیما دهقان: طبق لیست نام اساتیدی که در اختیار من گذاشته شد با یکی از آن عزیزان تماس گرفتم اما متأسفانه ایشان اظهار بی‌اطلاعی کردند و فرمودند هنوز مرکز به من این مهم را اعلام نکرده است و احساس کردم که برنامه ریزی مشخصی در این زمینه صورت نگرفته است.

● به نظر شما تدریس تئاتر عروسکی در دانشکده‌های تئاتری چگونه است؟

نیما دهقان: من متأسفانه تا کنون با آن برخورد نداشته‌ام و خودم صرفاً به شکل تجربی تئاتر عروسکی را آموخته‌ام و نمی‌توانم درباره آن نظر بدهم.

● اختصاص ندادن یکی از سالن‌های کشور به اجرای نمایش‌های عروسکی تا چه میزان به این نمایش لطمه می‌زند؟

نیما دهقان: تئاتر عروسکی در حال حاضر تنها به جشنواره محدود شده است. در همین ایام جشنواره است که مردم می‌آیند و

● آقای دهقان به نظر شما ضرورت تئاتر عروسکی برای یک جامعه در چیست؟

نیما دهقان: من تئاتر عروسکی را برای جامعه ضروری نمی‌دانم. آن را برای کودکان می‌دانم یعنی اینکه تئاتر عروسکی به ضرورت حضور کودکان است که زنده می‌شود نه برای هنرمندان، متأسفانه در این جشنواره‌ها تنها چیزی که فراموش می‌شود کودکانند. البته این بد نیست که در این نمایش‌ها تکنیک‌ها و خلاقیت‌ها نشان داده شود. ما تئاتر عروسکی کار می‌کنیم که نشان دهیم می‌توانیم با عروسک‌ها چه کارهایی را انجام دهیم، اما به این فکر نمی‌کنیم که آیا توانسته‌ایم با کودکان ارتباط برقرار کنیم یا خیر؟ ممکن است تئاتر عروسکی برای بزرگسالان هم باشد اما تمام حرف آن برای کودکان است. حتی اگر چنین جشنواره‌ای داور هم داشته باشد داوران آن باید کودکان باشند.

● به نظر شما جشنواره پیشین عروسکی توانست تا کنون تأثیری در روند نمایش عروسکی کشور بگذارد؟

نیما دهقان: تأثیر خاصی نداشته است، متأسفانه بخشی از تئاتر عروسکی کشور ما چشمداشت مالی و کسب درآمد از آن است و اجرای آن تنها جنبه دیداری داشته است تا

موجودی مستقل - روحی مرموز

گفتگو با مهرسان صفاریان کارگردان نمایش دریا، پری، کاکل زری

● در ارتباط با متن نمایشی و شیوه‌ای که برای این اجرا انتخاب کرده‌اید توضیح دهید؟!

صفاریان: این متن از روی شعری از سروده‌های خانم گلی ترقی انتخاب شده و علت انتخاب به دلیل شیوه بیانی و خط داستانی زیبایی آن بود ولی به دلیل کمبود اوج و فرودهایی که در داستان بود مجبور شدیم تغییراتی را بدهیم تا تبدیل به نمایش صحنه‌ای شود. شیوه‌ای را هم که برای اجرا انتخاب کردیم سیاه بود که در ۲ نوع نور معمولی و ماوراء بنفش برای تفکیک ۲ فضای صحنه‌ای استفاده کرده‌ایم.

● شما چه تعریفی از عروسک دارید و اصولاً نمایش عروسکی را چگونه می‌بینید؟!

صفاریان: سؤال مشکلی است ولی به نظرم عروسک چون هیچ چیزی را به دلیل حس درونی بدون روح نمی‌بینم. عروسک می‌تواند یک موجود مستقل و با روحی مرموز باشد دیگر اینکه عروسک‌گردان اگر باور کند و به این جمله پی ببرد می‌تواند حرکاتی را با اشیاء بوجود آورد که اصلاً تماشاگر متوجه نمی‌شود که با یک شیء بی‌جان طرف است در بخش دوم سؤال نمایش عروسکی به

نظرم جذابترین بخش هنرهای نمایشی است و علت جذابیت هم به دلیل اینست که از دنیای زندگی معمولی می‌تواند فراتر برود و ناخواسته تماشاگران را با مسائلی روبرو می‌کند که به صورت روزمره با آن سر و کار دارد ولی هیچ احساسی از آن متوجه نمی‌شود و با نمایش عروسکی می‌توان این باور را ایجاد کرد که با عروسک هم می‌توان گریه کرد و هم می‌توان خندید.

● شما جایگاه نمایشنامه‌نویسی خاص نمایش عروسکی را در ایران چگونه ارزیابی می‌کنید؟

صفاریان: این بزرگترین معضل نمایش عروسکی است و اینکه به آن به شکل تخصصی نگاه نمی‌شود. خیلی سخت است وقتی می‌خواهی یک کار عروسکی انجام دهی و می‌بینی به قدری دستت بسته است که نه می‌توانی متن انتخاب کنی و هیچ متنی نیست البته جدیداً کارهایی صورت گرفته ولی اولین قدم وقتی است که خودت بنویسی و جلو بروی. شاید علت اصلی این مشکل را بتوان در دانشکده‌ها دید که نه تنها به نمایشنامه نویسی بلکه به دیگر شاخه‌های آن هم کمتر اهمیت داده می‌شود. در حالیکه نمایشنامه‌نویسی یک بخش کاملاً تخصصی و کاملاً مجزا از نمایشنامه نویسی صحنه است. بچه‌ها در دانشکده تمام زمینه‌ها از طراحی صحنه، کارگردانی، عروسک سازی و بازیگری ... را در ۲ سال می‌خوانند در صورتی که نمی‌دانند هر کدام چی هست؟!

به نظرم جدا کردن این رشته از بقیه رشته‌های نمایشی و نگاه تخصصی به آن مفید باشد. در دوران دانشجویی بچه‌هایی را داشتیم که فقط در یک زمینه دارای استعداد بودند ولی به دلیل همین سیستم غلط هرز رفتند و رشد نکردند.

● روند جشنواره ۲ سال پیش با حضور گروه‌های خارجی چه تأثیری در نمایش‌های عروسکی گذاشته است؟!

صفاریان: در این شکی نیست که این گونه جشنواره‌ها در روند توسعه نمایش عروسکی نقش به‌سزایی دارد. من خودم ۲ سال قبل نحوه عروسک گردانی میله‌ای را از

دیدن یک کار چینی یاد گرفتیم. به دلیل اینکه نمایش عروسکی ایران خیلی خموده است و از یاد رفته است این فرصت بسیار مؤثری است ولی بهتر است این گروه‌های خارجی بتوانند با گروه‌های داخلی ارتباط بیشتری برقرار کنند سال پیش ما حتی نمی‌توانستیم با میهمانان خارجی روبرو شویم و یا اینکه با آنها صحبت کنیم. حتی وقتی که کارت جشنواره را داشتیم در حالیکه این ارتباط صمیمانه می‌تواند بسیار مؤثر باشد و این کوتاهی از خود ما است که توسط ضوابط خاصی نمی‌توانیم اینکار را بکنیم وقتی با دیدن یک نمایش متحول می‌شویم با صحبت کردن چرا متحول نشویم.

● سمینارها و جلسات گفتگوها برای همین منظور است؟!

صفاریان: آنچه که در برنامه دیدم ۳ روز همایش بود که خیلی کم است البته به دلیل درگیری شدید و سرعت انجام کار متأسفانه موفق به شرکت نشده‌ام ولی اگر ما یک هفته جشنواره داریم باید این اجازه داده شود که گروه‌ها بتوانند بیشتر با این میهمانان که فکری کاملاً باز دارند ارتباط بیشتری صورت پذیرد حتی من شنیده‌ام امسال یکی از کارهای خارجی شرکت کننده طرح دکور خود را از یکی از کارهای ایرانی جشنواره پیش اقتباس کرده و الهام گرفته است پس می‌بیند بسیار مؤثر است حال این زحمتی که کشیده می‌شود را اگر کمی بتوان با مرادوها بیشتر کرد بسیار خوب است اصلاً این آزادی مرادوه پیش دیدم امسال ندیده‌ام.

● در پایان اگر صحبت خاصی دارید بفرمائید.

صفاریان: به نظرم تنها چیزی که مهم است همت خودمان است که از امسال برای جشنواره ۲ سال بعد باید جدی گرفته شود اگر امسال برنامه‌ریزی کنیم خیلی بهتر است و می‌تواند در انگیزه بچه‌های عروسکی اثر بگذارد تا گروه‌های جانبی کار کنند و دبیر جشنواره نیز کار خود را انجام دهد نه اینکه بگذاریم شش ماه قبل از شروع جشنواره تازه به فکر بیفتیم. که چه کنیم. ■

هفت خوان رستم در خیابان

گفتگو با علیرضا استادی
کارگردان نمایش خیابانی
"هفت خوان"

● آقای استادی لطفاً دربارهٔ نمایشی که اجرا می‌کنید برای ما توضیح دهید.

علیرضا استادی: نمایش هفت خوان ۲ سال پیش در سال ۷۷ به دبیرخانه جشنواره ارائه شد و مورد استقبال قرار گرفت و با دادن مبلغی کار را شروع کردیم. فکر می‌کنیم یکی دو هفته مانده به جشنواره بود که به دلیل اینکه وقت کم بود و می‌خواستیم یک عروسک عظیم‌الجثه بسازم یعنی ازدهای بزرگی که با رستم درگیر می‌شود و پول را باز گردانیم و نتوانستیم کار کنیم. تا اینکه امسال با همکاری و دلسوزی آقای فرهنگ مجدداً دعوت شدم.

● در ارتباط با محور داستان و با توجه به اینکه داستان ظاهراً مربوط به هفت خوان رستم است و از شاهنامه اقتباس شده توضیح دهید؟

علیرضا استادی: همانطور که از اسمش پیداست نمایش هفت خوان است. اثر ارزشمند شاهنامه فردوسی که طرح ۲ سال پیش را خانم شهربانو سلطانی از فارغ‌التحصیلان فوق لیسانس رشته

کارگردانی زحمت کشیدند و در ۷ صفحه تنظیم کردند ولی به علت اینکه می‌خواستیم شکل بصری درام را بیشتر کنیم تکیه بر خوان جنگ رستم با ازدها کردیم که این به شکل بارز مشخص می‌شود. این داستان به صورت روایی نوشته شده که توسط پیرزنی روایت می‌شود که آن زن مدعی می‌شود که این خوان‌ها را او سرراه رستم قرار داده است.

● با توجه به اینکه شما از فارغ‌التحصیلان این رشته هستید و سابقه کاری بسیاری نیز دارید. فکر می‌کنید کارهای خیابانی در جذب مخاطب و جلب آنها چقدر می‌تواند مؤثر باشد؟ آیا روند جشنواره خیابانی مناسب است یا نه؟

علیرضا استادی: با توجه به کمبود وقت می‌توانم به این اشاره کنم که وقت جشنواره یک وقت مهجور و به قول معروف ناشناخته‌ای است که در شهریور است به نظر من چون این جشنواره بین‌المللی است و از اهمیت بالاتری نسبت به فجر هم برخوردار است. و گاهی شیوه‌های نوین را می‌آورد و یک تلنگری

به تئاترها می‌زند و چون که بحث نمایش عروسکی است. ما خیلی مضامین و موضوع‌های ناب‌تر را می‌توانیم به مردم عرضه کنیم.

● در کارهای خیابانی یک سری ارزش گذاری داریم برای شما شیوه اجرا مهم است یا متن آن؟

علیرضا استادی: این دو را شما مجزا کردید ولی به نظر من این دو یعنی هم شیوه اجرا و هم متون در کنار همدیگر و شاید یکی بالاتر از دیگری عمل کنند، ولی به نظر من در کار خیابانی تماشاگر عنصر خیلی بارز و مهمی است که باید آنچه را که می‌خواهد خیلی راحت بیان کند و در نمایش خیابانی مضمون و شکل خود را پیدا کند و شیوه اجرا که تماشاگر بتواند با یک موضوع رئال روبرو شود.

● چه تعریفی از تئاتر خیابانی دارید؟
علیرضا استادی: می‌توان گفت نمایش خیابانی اتفاقات روزمره‌ای که به شکل خاصی برای خود مردم اجرا می‌شود. ■

◀ احترام به استادی که از دست رفت

گفتگو با فریبا چوپان نژاد کارگردان نمایش "هر نخودی که نخودی نمی‌شنه"

● لطفاً کمی در مورد نمایش و شیوه‌ای که برای اجرا انتخاب کردید توضیح دهید.

چوپان نژاد: این نمایش را با توجه به درس‌هایی که در دوران دانشجویی استاد ارجمندم زنده‌یاد کامبیز صمیمی مفخم آموختم برگزیدم و سعی کردم بر اساس زندگی ایشان البته نه زندگی واقعی بلکه آنچه را که در ذهنیت داشتم اجرا کنم. استاد عروسک‌سازی است که در حین ساختن عروسک نخودی شخصیت‌های قصه‌های کهن ایرانی وارد بخش‌هایی از زندگی خود می‌کند و در انتها با کمک استاد خود اینکار را انجام می‌دهد و شیوه اجرایی نیز تلفیقی از عروسک دستکشی و بن‌راکو است.

● نقش عروسک را در جامعه و تأثیر فرهنگی که آنرا چگونه می‌بینید؟

چوپان نژاد: متأسفانه در جامعه امروزی ما تصور بر این است که هر کجا نمایش عروسکی اجرا می‌شود صرفاً برای کودکان است و آن ارزش‌گذاری و جایگاهی را که این هنر می‌تواند داشته باشد هنوز جا نیفتاده

بیشتر با حس خودکار می‌کنند از این سبک‌ها در خدمت مضمون و هدف خود و نویسنده استفاده می‌کنند تا در بیان مفهوم موفق شوند حال اگر این سبک‌ها را دقیقاً بشناسیم و این ارتباط برقرار شود چندان تلفیق مهم نیست ولی اگر نتوانند این ارتباط را برقرار سازد خب مسلماً لطمه می‌زند.

● در طول ۲ روز برگزاری جشنواره چه کارهایی را دیده‌اید؟

چوپان نژاد: متأسفانه به دلیل سیاستی که ام‌ا ال از سوی مرکز هنرهای نمایشی اجرا شد ما دقیقاً یکروز قبل از اجرای نمایش وارد تهران شدیم و یک روز بعد از اجرا نیز باید آنجا را ترک کنیم موفق به دیدن نمایشها نشدم.

● جشنواره امسال را نسبت به جشنواره‌های سال قبل چگونه می‌بینید؟

چوپان نژاد: فکر می‌کنم نسبت به قبل از نظر کیفی چیز برتری صورت گرفته ولی با توجه به دیدن بولتن جشنواره حتی اسم گروه‌های خارجی نیز کمتر دیده می‌شود که متأسفانه دامنه گسترده قبل را ندارد.

● به عنوان آخرین سؤال وضعیت تئاتر عروسکی را در سطح شهرستان‌ها خصوصاً شهرستان نجف‌آباد چگونه ارزیابی می‌کنید؟

چوپان نژاد: سؤال آخر شما بسیار حساس و درد آور است ما در شهرستان حتی می‌توانیم بگوییم در استان اصفهان چیزی به نام تئاتر عروسکی نداریم یعنی حضور ما هم به دلیل اینست که مدتی است به زادگاه خود برگشته‌ام و کاری را شروع کرده‌ام ولی در کل می‌توان گفت ما اصلاً نمایش نداریم دیگر چه رسد به نمایش عروسکی و... ■

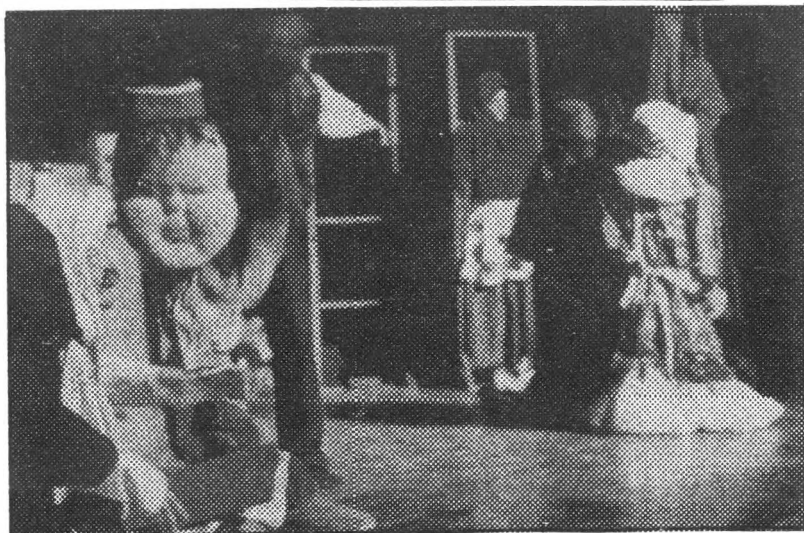
است که می‌تواند جایگاه خاصی را در میان همه مردم بگذارد. فکر می‌کنم کلاً هنر نمایش حال اگر عروسکی را جدا نکنیم می‌تواند تأثیر به‌سزایی داشته باشد که حال در شیوه عروسکی به دلیل نزدیکی بیشتر آدم‌ها با شخصیت‌های عروسکی این مسائل فرهنگی را بهتر و حتی به شکل جذابتر می‌توان نشان داد.

● جایگاه نمایشنامه نویسی عروسکی را در ایران چگونه می‌بینید؟

چوپان نژاد: این مشکل بسیار بزرگی است که در نمایش و خصوصاً نمایش عروسکی داریم همین کمبود متون مناسب نمایش و نمایش عروسکی است و مگر می‌کنم اگر به نیروهای جوانی که مطمئناً می‌توان به آنها تکیه کرد با آموزش صحیح بتوان کاری بنیادی کرد و قطعاً در این زمینه بعد از آموزش یک گام بالاتر رفته‌ایم و

● شما جنبه‌های تلفیقی را در نمایش عروسکی چگونه می‌بینید؟

چوپان نژاد: فکر می‌کنم چون هنرمندان

اخبار جشنواره

کشف جدید یک عروسک و ربوده شدن مبارک

روز گذشته گروه نمایش خیابانی خیمه شکسته در حال اجرای نمایش در پارک خواجو بودند که ناگهان وسط اجرای نمایش متوجه مفقود شدن یکی از عروسک‌ها شدند. گروه اجرایی با هر ترفندی شده نمایش را تا پایان اجرا کردند و سپس همگی به دنبال عروسک گم شده بودند که پیکر مثله مثله شده عروسک را در گوشه و کنار پارک پیدا کردند، اما در همین حال عروسک مبارک

این گروه توسط تماشاگران ربوده شده و گروه تصمیم گرفت قبل از ربوده شدن تمام عروسک‌ها آنها را در بقل گرفته و پارک را ترک کند.

اعتراض خبرنگاران

برخی از خبرنگاران که در جلسات مطبوعاتی و سیمینارها شرکت کرده‌اند نسبت به نوع ترجمه مترجمان گروه‌های خارجی اعتراض داشتند. این عده معتقد بودند، به دلیل غیر تخصصی بودن مترجمین پرسش و پاسخ‌ها به درستی منتقل نمی‌شود. این گروه از خبرنگاران خواستند با امور بین‌الملل مرکز هنرهای نمایشی در انتخاب مترجمین با تجربه و متخصص دقیق‌تر عمل کند.

جشنواره و تماشاگران

دوشنبه : ۲۹/۶/۲۱

آمار تماشاگران سالنی

تالار	تالار وحدت	سالن اصلی تئاتر شهر	سالن چهارسو	سالن سایه	سالن قشقای	سالن شماره ۲	تالار هنر	جمع
تعداد	۱۰۹۰ نفر	۹۲۰ نفر	۲۴۲ نفر	۲۹۳ نفر	۱۷۰ نفر	۱۵۳ نفر	۳۶۴ نفر	۳۲۳۲ نفر

آمار تماشاگران خیابانی

مکان	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	جمع
اجرا	دانشجو	لاله	ملت	اعتماد	آزادی	شهر	راه آهن	لاله	خواجو	خیام	کل
تعداد	۲۲۰۰	۴۰۰	۱۱۰۰	۱۲۵۰	۸۰۰	۱۱۰۰	۱۵۰	۱۵۰	۲۰۰	۱۰۰	۷۴۵۰

سه شنبه : ۲۹/۶/۲۲

آمار تماشاگران سالنی

تالار	تالار وحدت	سالن اصلی تئاتر شهر	سالن چهارسو	سالن سایه	سالن قشقای	سالن شماره ۲	تالار هنر	جمع
تعداد	۱۰۱۰ نفر	۹۳۵ نفر	۳۷۷ نفر	۲۶۰ نفر	۲۶۶ نفر	۲۵۰ نفر	۲۷۰ نفر	۳۲۶۸ نفر

آمار تماشاگران خیابانی

مکان	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	پارک	جمع
اجرا	دانشجو	لاله	ملت	اعتماد	آزادی	شهر	راه آهن	لاله	خواجو	خیام	کل
تعداد	۴۶۰۰	۷۵۰	۱۰۰۰	۱۳۰۰	۱۰۰۰	۸۰۰	۲۵۰	۲۰۰	۲۵۰	۷۰	۱۰۲۲۰ نفر

۱۵

گزارش دومین روز همایش نمایش عروسکی

رامین رحیمی

مکان‌های مختلفی داشت. یک داستان سفری بود که در ۱۷ مکان مختلف می‌گذشت اولین ایده من این بود که باید ۱۷ میز داشته باشد که هر داستان روی یکی بگذرد. بعد تصمیم گرفتم آنها را تبدیل به دو میز کنم یعنی یک میز حوادث خیالی (فانتزی) و دیگری حوادث واقعی. و یک پل بین این دو قرار بدهم که بین خیال و واقعیت باشد. بعد به این نتیجه رسیدم که این دو میز را نیز باید با هم ادغام کنم و یک کتاب را وارد کار کنم."

سخنران بعدی جلسه آقای "رونی آبرت" کارگردان نمایش‌های "کاغذپاره‌ها" و "اوتسی پوتسی" از بلژیک بود. موضوع سخنرانی وی تجربیات شخصی‌اش در کارگردانی کارهایش بود. وی در آغاز گفت: "اول فکر کردم که آسان است از تجربیات شخصی‌ام بگویم اما وقتی عمیق‌تر فکر کردم، دیدم مشکل است" وی در ادامه صحبت‌هایش درباره نمایش عروسکی گفت: "آنچه که در نمایش عروسکی معمول است، این است که عروسک‌گردان به

در دومین روز از همایش سه روزه نمایش عروسکی که روز سه شنبه ۲۲ شهریور در خانه هنرمندان برگزار شد، دکتر عیسی جلالی (روانشناس) و رونی آبرت (کارگردان تئاتر عروسکی بلژیک) و نصرت کریمی (کارگردان نمایش عروسکی) به ایراد سخنرانی پرداختند و در پایان جلسه نیز نصرت کریمی حالت‌های مختلف چهره در عروسک را به طور عملی نشان داد.

دکتر عیسی جلالی ابتدا درباره روانشناسی مقدماتی را بیان کرد و علم روانشناسی را یکی از علوم ارزنده ذکر کرد و انواع آن را نام برد.

وی در بخشی از صحبت‌های خود گفت: "روان ما مثل کامپیوتری است که زبان دارد و کمتر افرادی هستند که توانسته‌اند ذهن خود را بیاموزند. اگر زبان‌دهن را یاد بگیریم، می‌توانیم خود را تغییر دهیم."

دکتر جلالی طی صحبت‌های خود از گروه ابراتسف مثال زد و ابراتسف را به عنوان هنرمندی که زبان ذهن را فهمیده و توانسته مدیریت ذهن بر گروهش داشته باشد، نام برد. وی تأکید کرد که درست فکر کردن نیاز به آموزش دارد و فقط نابغه‌ها هستند که طبیعت معلمشان است.

نکته دیگری که دکتر جلالی در سخنانش بدان تأکید کرد، کیفیت در تولید محصول هنری بود. وی گفت "طراح و سازنده عروسک از آنجا که انسان است اگر حال و هوای روحی او کیفیت داشته باشد، این کیفیت بر ساخت عروسک هم تأثیر می‌گذارد و آن را بالا می‌برد. اگر کارگران یک کارخانه هم در وضعیت مناسب روحی خوبی به سر نبرند، محصول نیز کیفیت خوبی نخواهد داشت. ما باید وجدان کیفیت را در خود تقویت کنیم"

سخنران سوم همایش نصرت کریمی بود که ابتدا توضیحاتی درباره ویژگی‌های مغز انسان داد و یک نیمکره مغز را مربوط به عقل و منطق و دیگری را مربوط به احساسات و عواطف دانست و هر نیمکره را دارای سه قسمت دانست. و به این ترتیب انسان را موجودی پیچیده ارزیابی کرد و حالت‌های مختلف را ناشی از این پیچیدگی‌ها دانست. کریمی پس از آن به شکل عملی وبا چهره‌ای که از خمیر ساخته شده بود حالت‌های مختلف انسان را نشان داد و مورد تشویق بسیار حاضران قرار گرفت. ■

عروسک‌هایش جان می‌دهد و مثل این است که عروسک‌ها جادویی هستند. به خاطر ایجاد چنین حالتی، هنرمند باید خلاق باشد و بتواند چیزی نوبه وجود بیاورد، اگر بخواهیم که چنین جادویی به وقوع بپیوندد هنرمند باید پای کارش بایستد حتی اگر مشکلات زیادی داشته باشد. و البته هنگامی که به نتیجه می‌رسد خودش هم خوشحال و شاد می‌شود. وی از بین کارهایش "والنتینو" را بهترین کارش دانست و گفت: "هنگامی که کتاب والنتینو را خواندم، با خود گفتم این کار را باید انجام بدهم. مشکل اصلی داستان این بود که

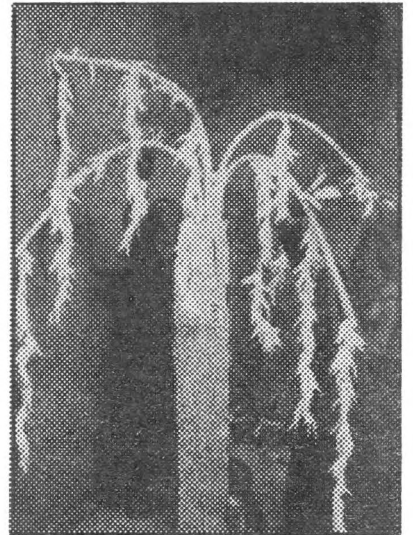

معرفی گروه‌ها

گروه: شهرک الفبا

جنگ سیاه - صلح سبز

نویسنده و کارگردان: فردوس حاجیان

بازیگران:

سارا بنی صدر، الهام عسکری، افسانه کامیاب، هنگامه غلامرضایی، لیلا حیاتی پور

دستیار کارگردان:

منصور پاک‌بین

طراح دکور و لباس:

کتایون فیض مرندی

طراح نور: منصور پاک‌بین

طراح عروسک:

منصور پاک‌بین، فردوس حاجیان

ساخت عروسک:

منصور پاک‌بین

شیوه اجرا:

عروسکی با استفاده از لامپ‌های ماوراء بنفش

گروه نیایش (جوان)

آی بجه‌های نازنین دست به تلفن نزنید

نویسنده: بهرام جلالی پور

کارگردان: عبدالله آتسانی

بازیگران: بهزاد نوری، عقیل تقی‌زاده،

حسین تهرانی، عبدالله آتسانی

طراح عروسک: زهرا یعقوبی

آهنگساز: عبدالله آتسانی

مدیر صحنه: عسل معینی نژاد

شیوه اجرا: تن‌پوش

گروه انجمن نمایش دوچشم

نمایش آئینی "گراز بازی"

نویسنده: پیمان بزرگ نیا

کارگردان: فرشید بزرگ نیا

بازیگران: ارسلان فرامرزی، مهدی

یدالهی، آرش یدالهی، علیضامن بزرگ نیا،

حمید پولادی، علی بزرگ نیا، شجاع

مهدی، مسلم محمودی، گودرز امیریان،

میلاذ پولادی، فرزاد صفدری، رامک

مردانی، مصطفی شمس

طراح عروسک: هوشنگ یدالهی

آهنگساز: حمید حسینی، زین العابدین

حسینی

شیوه اجرا: میدانی

گروه یاس

صندوق جادو

نویسنده و کارگردان:

زهرا صبری

بازیگران:

بهناز مهدی‌خواه، شهرام حقیقت دوست

طراح عروسک:

زهرا صبری

ساخت عروسک:

زهرا صبری، بهناز مهدی‌خواه، سارا

بنی صدر، آرام قاسمی

آهنگساز:

(اجرای قطعات موسیقی) حمید

اسماعیلی

شیوه اجرا:

خیالنی با استفاده از یک صندوق

گروه راغا

موسی و شبان

نویسنده و کارگردان:

شهاب راحله

بازیگران:

وحید پیمان‌دار، حسن شفیعی، پیروز

میرزائی، سعید غلامی، یاسر قلم‌بر،

علی‌رضا اناری، مصطفی دیدار، کامیار

پاسیدی، باقر علی‌عسگری

دستیار کارگردان: وحید پیمان‌دار،

پیروز میدانی

طراح دکور و لباس: شروین خسروی

طراح عروسک: محمد ایمان‌خانی

آهنگساز: شهاب راحله، حمید طباطبائی

مدیر صحنه: محمد فنوش

شیوه اجرا: میدانی، فرم، عروسک

تن‌پوش

گروه: خوید

خیمه شگسته

نویسنده و کارگردان: علی اصغر دشتی

بازیگران: ایمان ذوقی، علی سرور،

حبیب شکوری، علیرضا باقری

دستیار کارگردان: ایمان ذوقی

طراح دکور و عروسک: علی اصغر دشتی

۱۷

آهنگساز: سعید نبئی
مدیر صحنه: گیسو فغفوری
شیوه اجرا: بن راکو

شمشادیان، غدیر فدایی، مجید نیکی، سلمان یازرلو، اکبر محزونی، ایرج رجبی، نرگس مکاری، مرجان یحیایی، صغری جعفری، اسماعیل عطار
دستیار کارگردان: مهدی شمشادیان
طراح دکور و نور: حمید نعیمی
طراح لباس: فاطمه سلطان نادعلی
طراح و ساخت عروسک: علی صفر نادعلی
آهنگساز: یاسر رحیمی و جواد تابعلی
مدیر صحنه: پیام مجدی
شیوه اجرا: دستکشی

طراح عروسک: کیومرث حقیقی
آهنگساز: همایون صلاحی
شیوه اجرا: میله‌ای

ذکر خنجر

نویسنده و کارگردان: مهدی یوسفی
بازیگران: مهدی آل محمود، سجاد قلی‌زاده، حسن آهنگران، علی‌رضا مرادی، سید روح... ناصر الساداتی، یوسف قلبی
طراح دکور: مهدی یوسفی
طراح نور: ایمان خدا بخش
طراح و سازنده عروسک: مهدی یوسفی
مدیر صحنه: حسن آهنگران
شیوه اجرا: سایه

**گروه آسمان
الاغ آوازخوان**

نویسنده: شقایق عشقی
کارگردان: حامد حسین زادگان
بازیگران: محمد رضا برک، همایون صلاحی، حامد حسین زادگان
دستیار کارگردان: همایون صلاحی
طراح دکور و لباس: محمدرضا میرزا محمدی

گروه انجمن نمایش اداره ارشاد اسلامی شهرستان
چولی قیزک (دختر کولی)
نویسنده و کارگردان: علی اصغر نادعلی
بازیگران: احمد کولف، مهدی

اصلاح یک خیر

سرمدبیر محترم

ویژه‌نامه نمایش جشنواره

به استحضار عالی می‌رسد که مشخصات دقیق نمایش "تکم تا ماسی" از شهرستان پارس آباد معان به شرح زیر است.
نام نمایش: "تکم" یا "تکم تماشایی"
سرپرست گروه: عالیشان زاده
شهرستان: پارس آباد معان
کارگردان: اقامعلی عالیشان زاده
بازیگران: اقامعلی عالیشان زاده، کیان شهنازی، ابراهیم علینژاد
مدیر صحنه: غاید آقائزاد
ساخت عروسک: علی پناهی
موسیقی همراه: علی محمدی نوازنده
ساز: ابوالفتح مردانی نوازنده دایره، علی ایمانپور نوازنده بالابان

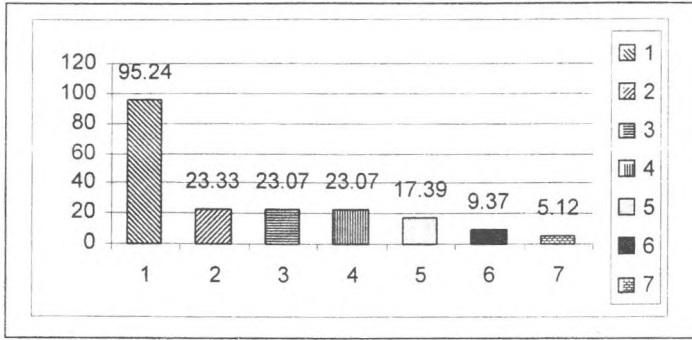
برنامه جلسات نقد و بررسی نمایش‌های هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی

پنج‌شنبه ۲۴ شهریور

مکان	سالن چهارسو	سالن سایه	سالن قشقایی	سالن شماره ۲	تالار هنر
نمایش	سیاوش و فرنگیس	تنها ترین...	نخودی	بی‌بی خانم	پهلوان کچل و وروره جادو
	۱۷ و ۲۰	۱۷/۳۰ و ۱۹/۳۰	۱۶/۳۰ و ۱۸/۳۰	۱۷ و ۱۹	۱۷ و ۱۹
منتقدان	نصراله قادری	بهزاد صدیقی	مهرداد ابروان	مهدی تقی‌نیا	حسن وارسته
جلسه	فرشید ابراهیمیان	رحمت امینی	صمد چینی فروشان	مصطفی محمودی	علیرضا احمدزاده
	فرشته حبیبی	مسعود توکلی	سیدعلی تدین صدوقی	سیدعلی تدین صدوقی	کیوان کثیریان

توجه: جلسات نقد و بررسی پس از اجرای نوبت دوم هر نمایش، در همان سالن اجرا برگزار می‌شود.

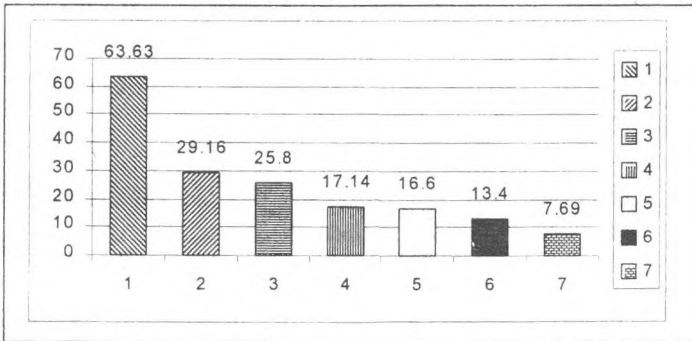
کیفیت نمایش‌های اجرا شده در سومین روز جشنواره از نگاه تماشاگران

نمایشنامه

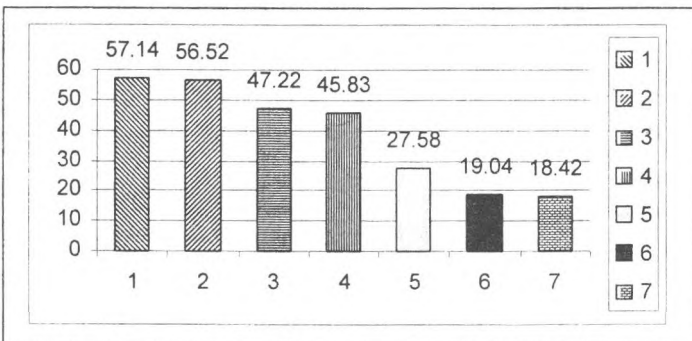
1. ۹۵,۲۴ / OETSI-POETSI
۲. سمفونی تاریک / ۲۳,۳۳
۳. قوز بالای قوز / ۲۳,۰۷
۴. سایه های اوفلیا / ۲۳,۰۷
۵. کاکلی / ۱۷,۳۹
۶. لنوناردو و عروسکهایش / ۹,۳۷
۷. گرگ و سه بچه خوک / ۵,۱۲

مشترکاً مقام سوم

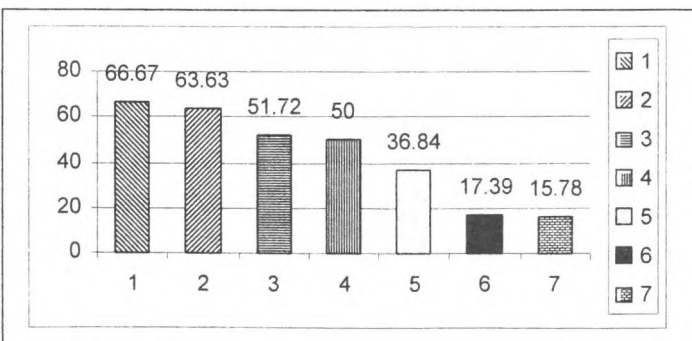
کارگردانی

1. ۶۳,۶۳ / OETSI-POETSI
۲. قوز بالای قوز / ۲۹,۱۶
۳. سمفونی تاریک / ۲۵,۸۰
۴. لنوناردو و عروسک هایش / ۱۷,۱۴
۵. سایه های اوفلیا / ۱۶,۶
۶. کاکلی / ۱۳,۴
۷. گرگ و سه بچه خوک / ۷,۶۹

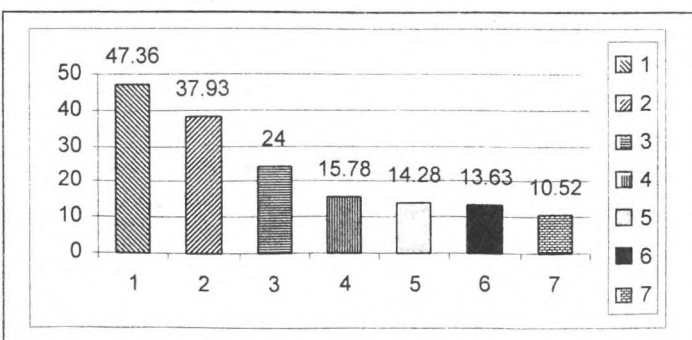
عروسک گردانی

1. سمفونی تاریک / ۵۷,۱۴
۲. OETSI-POETSI / ۵۶,۵۲
۳. لنوناردو و عروسکهایش / ۴۷,۲۲
۴. قوز بالای قوز / ۴۵,۸۳
۵. کاکلی / ۲۷,۵۸
۶. سایه های اوفلیا / ۱۹,۰۴
۷. گرگ و سه بچه خوک / ۱۸,۴۲

طراحی و ساخت عروسک

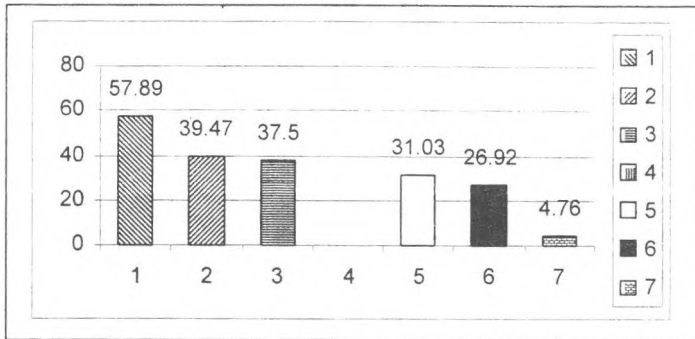
1. لنوناردو و عروسکهایش / ۶۶,۶۷
۲. OETSI-POETSI / ۶۳,۶۳
۳. سمفونی تاریک / ۵۱,۷۲
۴. قوز بالای قوز / ۵۰
۵. سایه های اوفلیا / ۳۶,۸۴
۶. کاکلی / ۱۷,۳۹
۷. گرگ و سه بچه خوک / ۱۵,۷۸

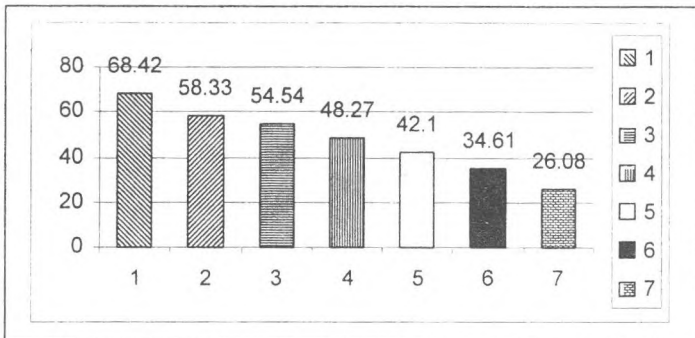
طراحی صحنه

1. OETSI-POETSI / ۴۷,۳۶
۲. سمفونی تاریک / ۳۷,۹۳
۳. قوز بالای قوز / ۲۴
۴. گرگ و سه بچه خوک / ۱۵,۷۸
۵. کاکلی / ۱۴,۲۸
۶. سایه های اوفلیا / ۱۳,۶۳
۷. لنوناردو و عروسکهایش / ۱۰,۵۲

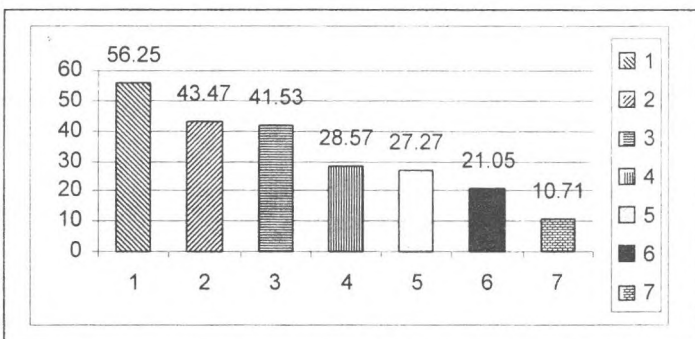

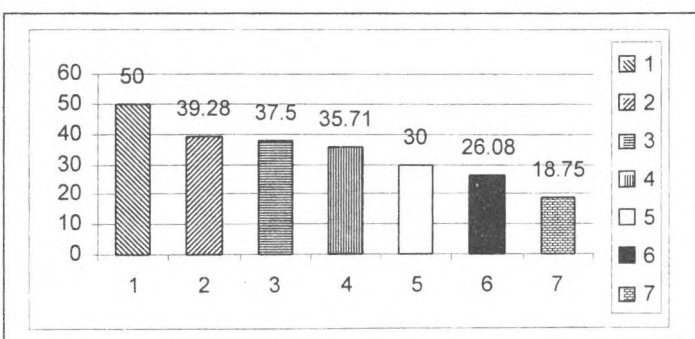
- ### طراحی لباس
۱. OETSİ-POETSİ / ۵۷,۸۹٪
 ۲. لئوناردو و عروسک هایش / ۳۹,۴۷٪
 ۳. قوز بالای قوز / ۳۷,۵٪
 ۴. سایه های اوفلیا / نمایش سایه ای
 ۵. سمفونی تاریک / ۳۱,۰۳٪
 ۶. گرگ و سه بچه خوک / ۲۶,۹۲٪
 ۷. کاکلی / ۴,۷۶٪

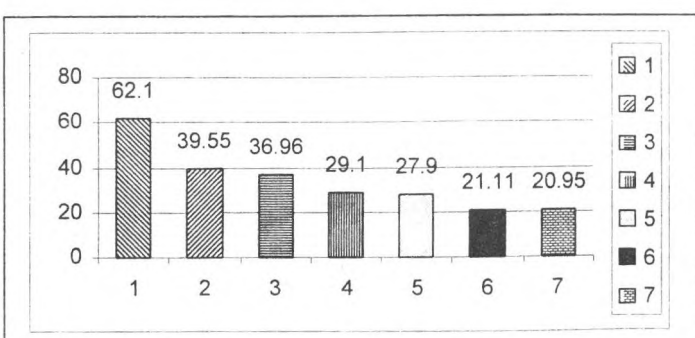
- ### موسیقی
۱. OETSİ-POETSİ / ۶۸,۴۲٪
 ۲. قوز بالای قوز / ۵۸,۳۳٪
 ۳. سایه های اوفلیا / ۵۴,۵۴٪
 ۴. سمفونی تاریک / ۴۸,۲۷٪
 ۵. لئوناردو و عروسکهایش / ۴۲,۱۰٪
 ۶. گرگ و سه بچه خوک / ۳۴,۶۱٪
 ۷. کاکلی / ۲۶,۰۸٪

- ### صدای عروسک ها
۱. OETSİ-POETSİ / ۵۶,۲۵٪
 ۲. کاکلی / ۴۳,۴۷٪
 ۳. سمفونی تاریک / ۴۱,۵۳٪
 ۴. گرگ و سه بچه خوک / ۲۸,۵۷٪
 ۵. قوز بالای قوز / ۲۷,۲۷٪
 ۶. سایه های اوفلیا / ۲۱,۰۵٪
 ۷. لئوناردو و عروسکهایش / ۱۰,۷۱٪

- ### نورپردازی
۱. OETSİ-POETSİ / ۵۰٪
 ۲. سمفونی تاریک / ۳۹,۲۸٪
 ۳. قوز بالای قوز / ۳۷,۵٪
 ۴. گرگ و سه بچه خوک / ۳۵,۷۱٪
 ۵. سایه های اوفلیا / ۳۰٪
 ۶. کاکلی / ۲۶,۰۸٪
 ۷. لئوناردو و عروسکهایش / ۱۸,۷۵٪

- ### بهترین نمایش
۱. OETSİ-POETSİ / ۶۲,۱۰٪
 ۲. سمفونی تاریک / ۳۹,۵۵٪
 ۳. قوز بالای قوز / ۳۶,۹۶٪
 ۴. لئوناردو و عروسکهایش / ۲۹,۱۰٪
 ۵. سایه های اوفلیا / ۲۷,۹۰٪
 ۶. کاکلی / ۲۱,۱۱٪
 ۷. گرگ و سه بچه خوک / ۲۰,۹۵٪

useful for theatrical troupes.

An Interview with

A. Keshavarzi

A. Keshavarzi, the director of "Ali Baba and the Forty Thieves of Baghdad," says that the text chosen by him is Arabic which is well-known throughout the world. He believes that such a festival provide the amateurs and even the professionals with a good opportunity to evaluate themselves.

An Interview with

F. Choopan Neghad

F. Choopan Nejad says that she has chosen the play according to her professor's teaching. She point put that the serious problem confronting puppet theatre in Iran is the lack of suitable texts. She believes that if the young are taught well and correctly, this problem will be solved.

An Interview with

M. Saffarian

M. Saffarian says that it the puppeteers believe that

puppets are independent beings with a mysterious spirit, they can animate these lifeless objects. He refers to the lack of professional texts in puppet theatre as the most serious problem. He reasons that such international festival help playwrights to share the experience of the professional troupes to improve their abilities in writing suitable texts.

An Interview with

A. Atashani

A. Atashani, the director of "O Dear Children," says that he was looking for a play enjoying more dramatic action that could be performed in the streets as well as having a message and attracting the audience.

An Interview with

M. Boroomand

M. Boroomand believes that the relationship between puppet theatrical troupes and Unima-Mobark as well as the relationship between Unima M o b a r a k and the International Unima can lead

to the development of puppet theatre in Iran. According to him, an object can be a puppet provided that the puppeteer can animate it in a way that the audience can believe is as a living being.

An Interview with

N. Dehghan

According to N. Dehghan, puppet theatre in necessary for children, that is, children's attendance gives meaning to puppet theatre. He also regards competition as a factor for the development of puppet theatre.

Choli Gizak (Gipsy Girl)

Writer and Director: **A.A. Nadali**

Casts: **A . K o l o f , M. Shemshadin, Gh. Fadaee, M. Niki, S. Yazerlo, A. Mohzooni, I. Rajabi, N. Makari, M. Yahyaee, S. Jafari, E. Ataee**

Set Designer: **H. Naeemi**

Costume: **Fatima.S. Nadali**

Puppet Designer and Maker:

A.S. Nadali

Music: **Y. Rahimi, J. Tabee**

Stage Manager: **P. Majdi**

Style: **Golve**

An Interview with F.Hajian

Dr. F.Hajian the director of "The black War, The Green Peace," held this belief that every message should be communicated indirectly. He says that some people wrongly think that puppet theatre addresses only children and children theatre is of less significance. He says that the world of puppet theatre is concerned with imagination. He believes that puppet theatre cannot produce any effects unless it becomes popular. He points out that "The black War, The Green Peace" deals with environmental conservation and that there can be green peace just in a green land.

An Interview with I. Sadeghi

I. Sadeghi, the director of "Fifil Khan", says that puppet can be defined according to the individual creativity and mentality of the director. He prefers to differentiate between the plays performed

in the streets and those performed in the stage due to this fact that the puppeteer in the former is visible. He believes that all styles but mask are not suitable for plays performed in the streets.

An Interview with M.J.Mohammadi

M.Jaan Mohammadi, the director of "The Dark Symphony" believes that puppet theatre is as important as, and maybe more important than, other forms of theatre. She says that this festival is useful even if there are a few foreign troupes participating in it. She states that "The Dark Symphony" deals with man's loneliness as well as his inability to communicate with others.

An Interview with S.Islamian

S. Islamian says that creativity and the opportunity to acquire experience are the characteristics of puppet theatre. What necessitates the

live performance of dramas, she continues, can be taken as the reason for the performances of puppet theatre.

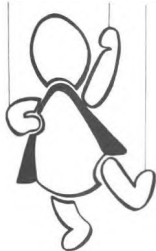
An Interview with A. Ostadi

A. Ostadi, the director of "Haft Khan Rustam," maintains that style and text are quintessential and cannot be separated. He continues that the audience of the plays performed in streets is obviously of greater significance. According to his, the plays performed in streets are daily events dramatized.

An Interview with M. Kazemi

M. Kazemi, the director of "In the Scorpion", says that puppet theatre plays a significant role in the creativity of different branches of theatre. Puppets in any forms are animated by man. This can distract man from paying too much attention to himself. In brief, concentrating on puppets is

هشتمین جشنواره بین‌المللی نمایشهای عروسکی تهران - ۱۹ تا ۲۵ شهریور ماه

8th International Puppet Theatre Festival

Tehran - 8- 15 September 2000

مراسم افتتاحیه - دیدار عروسکها - ساعت ۱۷ تا ۱۸ بعدازظهر - فضای باز تئاتر شهر

زمان / مکان	تالار وحدت ساعت ۱۸ و ۲۰	سالن اصلی تئاتر شهر ساعت ۱۷ و ۱۹	سالن چهارسو ساعت ۱۸ و ۲۰	سالن سایه ساعت ۱۷/۳۰ و ۱۹/۳۰	سالن قشقایی ساعت ۱۶/۳۰ و ۱۸/۳۰	سالن شماره دو ساعت ۱۷-۱۹	تالار هنر ساعت ۱۷-۱۹
شنبه ۱۹ شهریور	سه نمایش از سرگنی ابرانسوف ☐ روسیه ۶۰ دقیقه	دریاچه قو* کتابون فیض مرندی ۶۰ دقیقه	خیمه شب بازی استاد اصغر احمدی ۶۰ دقیقه	چهل گیس عباس غفاری ۵۰ دقیقه	شیرزاد خان ☐ آفرین سمثانی ۴۰ دقیقه	خروس بلا* سنبل رحیمی ۶۵ دقیقه	پفگلی پریمادرس صادقی، بهرام قاسمی ۴۵ دقیقه
یکشنبه ۲۰ شهریور	سه نمایش از سرگنی ابرانسوف ☐ روسیه ۶۰ دقیقه	آهای دوستانو شناس ☐ عادل بزوده ۶۰ دقیقه	خیمه شب بازی استاد اصغر احمدی ۶۰ دقیقه	OETSE - POETSI بلژیک ۴۰ دقیقه	ذکر خنجر ☐ مهدی یوسفی (گنبدکاووس) - ۳۵ دقیقه	طوطی نامه مهران تیزکار ۶۰ دقیقه	هر نخودی که نخودی نمیشه ☐ فریبا چوپان نژاد (نجف آباد) - ۵۰ دقیقه
دوشنبه ۲۱ شهریور	گرگ و سه خوک کوچک یونان ۶۰ دقیقه	قوز بالای قوز کریم سعیدیان ۶۰ دقیقه	لئوناردو و عروسکهایش اتریش ۲۰ دقیقه	کاغذ پاره ها بلژیک ۴۰ دقیقه	کاکلی محمد پرومند (مشهد) - ۶۰ دقیقه	سمفونی تارکینگ مینو جان محمدی ۴۰ دقیقه	تئاتر سایه های اقلیا شیدا صفوی ۷۵ دقیقه
سه شنبه ۲۲ شهریور	گرگ و سه خوک کوچک یونان ۶۰ دقیقه	جنگ سیاه صلح سبز* فردوس حاجیان ۵۵ دقیقه	لئوناردو و عروسکهایش اتریش ۲۰ دقیقه	ماجراهای هلابی شاگرد کفناش کروواسی ۴۵ دقیقه	جولی فیزک ☐ علی اصغر نادعلی (گنبدکاووس) - ۶۰ دقیقه	دریا، ببری، کاکل زری* مهران صفاریان ۵۰ دقیقه	ریوران محمدعلی عبدالملکی (سندج) - ۵۰ دقیقه
چهارشنبه ۲۳ شهریور	رام کردن وحشی هند ۸۰ دقیقه	علی بابا و چهل دزد بغداد ☐ اردشیر کشاورزی - ۱۲۰ دقیقه ساعت اجرا: ۱۶ و ۱۹	در بوج غریب ☐ مریم کاظمی ۳۵ دقیقه	ماجراهای هلابی شاگرد کفناش کروواسی ۴۵ دقیقه	عروس طوقی نیما دهقان ۶۵ دقیقه	سمفونی مردگان سرگل اسلامیان ۵۰ دقیقه	گودگ غریب ☐ حسن دادشکر ۶۰ دقیقه
پنجشنبه ۲۴ شهریور	رام کردن وحشی هند ۸۰ دقیقه	علی بابا و چهل دزد بغداد ☐ اردشیر کشاورزی - ۱۲۰ دقیقه ساعت اجرا: ۱۶ و ۱۹	سیاوش و فرنگیس جواد ذوالفقاری - ۱۲۰ دقیقه ساعت اجرا: ۱۷ و ۲۰	نهایتین زیبای مرده محمد علمی - آزاده انصاری ۳۵ دقیقه	نخودی ☐ علی اکبر حلیمی (مشهد) - ۶۰ دقیقه	بی بی جان خانم ☐ علی رضا همتیان (بیجار) - ۳۰ دقیقه	بهلوان کچل و وروره جادو ☐ هما جدیکار ۵۰ دقیقه
جمعه ۲۵ شهریور	مراسم اختتامیه - تالار وحدت - ساعت ۷ بعدازظهر						

مرکز هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- اتحادیه نمایشگران عروسکی - مبارک یونما
- با همکاری معاونت فرهنگی - اجتماعی شهرداری تهران

- ▲ ویژه کودکان
- ویژه کودکان و نوجوانان
- * ویژه نوجوانان
- ویژه بزرگسالان

تالار وحدت: خیابان حافظ، خیابان استاد شهریار ۶-۱۰۱-۶۷۰
تئاتر شهر: چهار راه ولیعصر - ۵-۵۹۲-۶۴۶
تالار هنر: خیابان شهید مفتاح، ضلع جنوبی ورزشگاه شهید شیرودی - خیابان ورزنده - ۸۳۰۶۶۴۰
● نقد و بررسی نمایشهای ایرانی پس از ساعت دوم هر نمایش در همان سالن برگزار می‌گردد.

